

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krona, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravištvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Upravištvo je v Schillerjevih ulicah št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Konec rusko-japonske vojske — mir je sklenjen.

Pogubonosnemu, strašnemu klanju na skrajnem iztoku je konec, s tem je končano ena najbolj krvavih poglavij svetovne zgodovine. Mirovna pogajanja v Portsmouthu so imela popoln uspeh. Mir je sklenjen.

Dolgo časa je bilo občno mnenje skrajno optimistično in nihče ni verjel, da se doseže mir, čisti ker je Japonska nastopila z zahtevami, kakor da bi bila Rusija na bojiščih v Aziji popolnoma porazila.

Ali kmalu so Japonci odnehali, spoznavši, da hoče Rusija pač mir, toda časten mir.

„Pri mirovnih pogajanjih nastopajo ruski blaščenci tako, kakor da je zmagala na bojiščih Rusija, japonski pa tako, kakor da je bila japonska porazena, je vzdihnila „N. Fr. Presse“, s tem povedala resnico. Japonska je res z brezprimernim heroizmom šla v boj in se je z občudovanja vredno hrabrostjo vojevala. Napela je na svoje moči. Žrtvovala je preogromne svote in poslala takorekoč zadnjega svojega moža v boj. Res je Japonska vzlic uspehom, ki jih je dosegla s svojimi silami pri kraju in nima več ne denarja, ne dosti vojakov, da bi mogla nadaljevati vojno.

Res, da je Rusija imela v tej vojni mnogo nesreče, ali kdor vpošteva vse okolnosti, bo videl, da Rusiji še nikakor ni bilo treba obupati. Ves svet se je občudovanja klanjal brezprimernemu junaštvu, s katerim so Rusi poldrugo leto branili Port Artur. Popolen poraz so čakali le na morju, kjer je bilo skoro iz samih ladij obstoječe baltiško brodovje razbito.

Stroški rusko-japonske vojne so ogromni. Japonski se sodi, da jo je vojna veljala za 100 milijonov kron, dočim je Rusije veljala za 3000 milijonov kron. Ali poleg tega izdatka računati za Ruse tudi velikanske izgube na materijalu v Portarturu in v Daljnem in izgubo svojega brodovja.

Stroški vojne so zaradi tega tako ogromni, da tako Rusija kakor Japonska postavili na noge velikanski armadi.

Ob sklepu miru so imeli Rusi 750.000 mož na bojišču, Japonci pa 820.000 mož.

Izgube o vojni še niso natančno znane. Pri Ljaojangu so Rusi izgubili 16.000 mož, pri Šahu 43.000 mož, v velikanski bitki pri Mukdenu pa 88.000 mož. Vsega skupaj je bilo ubitih 41.000 mož, 70.000 jih je bilo ujetih, ostali pa so ranjeni.

Izgube Japoncev so dosti znatnejše. Samo pri Port Arturu so Japonci izgubili 42.000 mož, v drugih bitkah pa skupaj 160.000 mož. Ubitih je bilo kakih 60.000 mož, ujetih 20.000, ostali so ranjeni. Pri tem je vpoštevati, da so Japonci svoje izgube vedno prikrivali kar najskrbneje.

Vojna je trajala eno leto, šest mesecev in devetnajst dni, namreč od 9. februarja 1904 do 29. avgusta 1905.

„Svetovna zgodovina pozna malo tako ljutih in tako strašnih vojen, kakor je bila rusko-japonska vojna, nobene, kjer bi se bilo izkazalo toliko nadčloveškega junaštva. Japonska je po tej vojni postala velesila, Rusija ostane, kar je bila, prva država na svetu in strah svojih nasprotnikov. Nobena druga država na svetu bi ne prenesla take vojne kakor Rusija. Rusija je edina država na svetu, ki se je v 19 mesecev vojskovati tako daleč od svojega središča in potem še reči „jaz nisem premagana“ ter skleniti časten mir.

Košček avtonomije.

(Dopis iz učiteljskih krogov.)

V tistih velikih časih, ko so se vsi narodi avstrijski borili proti absolutizmu in policijski vladi, se je rodilo mnogo lepih institucij, ki so zajamčile samoupravo na mnogih poljih. Rodila so se zastopstva, po kakršnih bi v današnjih časih klicali zaman. Seveda nemške stranke so takrat še občutile jarem policije na sebi in v svojem boju za svobodo niso mislile na sredstva, s katerimi bi ubijale nenemške narode v tisti meri kakor danes.

Popolne in brez napak seveda te institucije niso, vendar so skoro edina opora nenemškemu narodom proti germanizaciji od strani vladnega aparata.

Med temi avtonomnimi zastopi zavzemajo važna mesta oni na šolskem polju, in ravno tem — kakor šolstvu sploh — se pri Slovencih posebej vse premalo pozornosti. Najbolj pozabljeni med vsemi so pa gotovo krajni šolski sveti. Tem zastopom se jako mnogo oporeka, zlasti od strani učiteljstva, in ne tajim, da ne brez tehtnih vzrokov. Toda zdi se mi, da imamo Slovenci mnogo povoda, dobro pretehtati njihov pomen od vseh strani. Zdi se mi, da bi moralo biti naše stališče napram njim vendar nekoliko drugačno, kakor ga zavzemajo nemški učitelji.

Krajni šolski sveti so se ustanovili leta 1869, in sicer za Štajersko z zakonom o šolskem nadzorstvu z dne 8. februarja 1869. Njihovemu delokrogu so se pridružile zadeve, katere so opravljali poprej župniki kot krajna šolska oblast, krajni šolski ogledi in šolski konkurenčni odbori.

Krajni šolski svet ima — da navedem le najvažnejše točke — nalogo:

Upravlja krajni šolski zaklad in šolske ustanove, če ustanovno pismo ne določa kaj drugega;

nadzorovati šolsko poslopje in šolska posestva in voditi inventar;

določati o skupnih stroških občinske šole letni proračun;

staviti predloge o učnem načrtu, šolskih knjigah, kakor tudi o učnem jeziku.

Delokrog krajnega šolskega sveta torej ni majhen in brez pomena. Zakon sicer navaja med njegovimi nalogami še druge točke, radi katerih se je tudi proti celemu zastopu rodil odpor, a vendar so najvažnejše, katere tvorijo jedro cele institucije zgoraj navedene.

Največji pomen krajnega šolskega sveta sloni na tem, da so njegovi člani svobodno voljeni od občinskega zastopa. Pri nas v Avstriji kjer birokratski, vladni organi opravljajo službo vsenemške ideje, je ravno to dejstvo največje važnosti. Res je sicer, da je tudi okrajni šolski svet avtonomna korporacija, toda ta je že bolj birokratskega značaja, že zato, ker so njegovi sklepi podvrženi cenzuri njegovega predsednika-okrajnega glavarja. Nadalje pa je mnogo okrajnih

LISTEK.

Kreolin.

Iz zapisnika nekega popotnika. — J. V.

(Dalje.)

Domenika, ne da bi kazala najmanj razburjenosti prime roko Henrika.

— Kedaj odpotujeva na Francosko, moj prijatelj? — vpraša z ljubeznjivim glasom. — Kedaj boš čela tvojo lepo domovino, od katere si mi toliko govoril? Ti si jo brez dvombe že pozabil. Francoski so tako pozabljivi.

— Svoje domovine ne pozabim nikdar.

— Henrik, ti si bled in žalosten; ali si bolan?

— Ne, moja Domenika, nisem bolan. Tvojemu meksikanskemu podnebnju sem se že priladil. In kako krasno je! Kako lepa noč! Ne, nisem bolan, ne žalosten. Ali nisi ti dovolj lepa, da mi še vse to olepšaš? Ostaniva še tukaj, kjer mi je dal Bog uživati toliko lepote.

— In vendar mi je zdravnik dejal, da potrebujem domačega zraka. Zelo si tudi želim vi-

deti tvojo Francosko, od katere se pripovedujejo taka čuda. Za nekaj tednov odpotujeva; ni res? Starega oskrbnika Lupeca pustiva tu, da bo nadzoroval.

— Čakajva še, Domenika; ne vem, ali zdržim potovanje po morju.

— Ti si torej bolan?

— Da, ljuba!

V tem hipu pride zamorec Riko z svežnjem na glavi in gre mimo. Domeniki se je zdelo, da sta menjala s Henrikom poglede. Takoj ga pokliče.

— Prideš iz mesta, Riko.

— Da, gospodarica.

— Dobro. Odloži v moji sobi in me tam počakaj. Šel boš po starega Lupeca.

Henrik se strese in vpraša:

— Draga prijateljica, čemu hočeš klicati Lupeca še danes?

— Saj sem ti rekla, da hočem v Francijo.

— Ali je to tvoja resna volja, Domenika?

— Moja resna želja; pa ti bleliš, ti si bolan, Henrik, in povem ti, da ne privolim v to, da bi mi tukaj umiral. Pojdiva na Francosko, kakor si pred nekaj meseci sam želel, da tam ozdraviš.

— Pa jaz sem tukaj tako srečen, vedno v tvoji bližini, sredi najinega posestva. In potem Domenika, moja lepa Domenika, a če ti zbolíš na Francoskem? Tam je mrzlo, nebo oblačno in dolgočasila se boš. Čakajva še, vsaj tako dolgo, da se do dobrega naučiš jezika moje domovine.

— Dobro — reče Domenika in se dvigne. Pozneje se pogovoriva o tem. Sedaj grem za trenutek v svojo sobo, ker se čutim utrujeno.

Henrik se strese.

— Naj te spremljam, Domenika?

— Ne, moj prijatelj. Nekaj še imam opraviti in v salonu se zopet vidiva.

Oba obledita, ko se ločita.

Domenika takoj pokliče Rikota in z zapovedujočo strogostjo ga potrese tako silno za rame, da pade na kolena.

— Kako si mi upaš prikrivati? — vzklikne od jeze tresočim glasom. — Od kod prideš?

— Saj veste, gospodarica, mrmra ubogi zamorec.

— In tisto pismo?

— Čegavo pismo?

— Pismo, katero si prinesel mojemu možu! ... Jaz vem vse; dala sem te opazovati. Hitro sem z njim, ali pa te dam bičati!

šolskih svetov na Spodnjem Štajerskem vsled volilne geometrije in drugih mahinacij v nemških rokah. Zlasti v tem poslednjem slučaju je lahko krajni šolski svet edina opora narodnega učitelja, kakor je sploh lahko pravi steber slovenske narodnosti v občini.

Saj vidimo, kako orožje so krajni šolski sveti nemčurjem na jezikovni meji. Le ozrimo se n. pr. v St. Ilj! — Glasom zakona se lahko stavijo predlogi o učnem jeziku, in okrajni in deželni šolski sveti sveveda takoj slušajo „glas ljudstva“, če se gre za nemškutarijo.

Umevno je, da se oglašajo za odpravo krajnih šolskih svetov nemški učitelji. Ti se lahko naslanjajo edino na okrajni šolski svet, in pri krajnem občutju le slabe strani — kajti njim se ni treba bati raznarodovanja šole. In tu tiči baš glavni razloček med nemškimi in našimi razmerami. Pri nas je pač — ali vsaj bi morala biti — glavna skrb za ohranitev narodnega značaja slovenskih šol. Ne tajim, da bi ne bilo umestnih več reform; dokler pa teh ni pričakovati, je za naše razmere boljši krajni šolski svet, kakršen je, kakor pa nobeden.

Gotovo je tudi, da je danes še marsikje krajni šolski svet le ovira šolskemu razvoju, kakor je sploh žal resnica, da se naš narod še ne zaveda ogromne važnosti šole in pouka za ves narodni obstoj in narodovo bodočnost. Toda tudi to še ni argument proti instituciji sploh. Priznati se mora, da so se v tem pogledu v teku 10 let razmere tudi pri nas obrnile zelo na bolje. Zlasti se lahko opaza v krajih, kjer se učitelj ljudstvu ne odteguje, kako raste prijaznost do šole med ljudmi. Imamo kraje, kjer se krajni šolski sveti v polni meri zavedajo svoje nalogo in skrbe za šolo in učitelje vzorno. Seveda je takih krajev še malo.

Slovenci vladi in njenim organom ne moremo zaupati. Saj si moramo z vsemi silami priboriti od nje vsak košček pravice. Zaradi tega se moramo okleniti vsakega sredstva, ki nam zagotavlja samoupravo, bodisi še tako omejeno. Pred tem vzrokom se morajo umakniti vsi drugi. Koroška nas uči, kako neprecenljivega pomena je za nas slovenska šola. Avtonomija pa je najboljšje jamstvo zato, da naše šole ne bodo orožje, s katerim se bo ubijal naš narod. Zdi se mi torej, da je vsak korak, ki hoče izpodkopavati vpliv naših avtonomnih zastopov, narodu na škodo.

Ne nazaj pod jarem vsemogočnega birokratizma, ampak naprej, na podlagi pridobljenega, do popolne avtonomije — zlasti šolske!

Nemški otoki v slov. Štajerju.

Te dni sem se razgovarjal z odličnim celjskim domoljubom. Razgovor se je pletel o slovenskih razmerah sploh, osobito pa o onih v slovenskem Štajerju. Zlasti pa sva se razgovarjala še o celjskih odnosih. Dotični domoljub, s katerim sva razmotrivala to in ono, je udeležen pri raznih društvih in korporacijah. On zastopa ondi in vodi že veliko let lokalne stvarne šolske potrebščine in stvari ljudskega šolstva celjske okolice, katero okrožje je, kakor znano, popolnoma slovensko, dočim je v mestu samem le ena tretjina Slovencev. Glede šolstva, o katerem se je največ pletel

najin pogovor, je v Celju samem za nemške otroke izvrstno preskrbljeno, za slovensko deco, mestno in okoliško, pa tako rekoč nič. Mesto ima gimnazijo, nemško deško in nemške dekliške meščanske šole, nemško deško ljudsko in nemško dekliško ljudsko šolo. Za slovensko deco, katere je v mestu in okolici skoro 1500 duš ali še več, se merodajne šolske gosposke ne menijo in nočejo meniti. Za deško šolo imajo Slovenci v mestu navadno slabo hišo, v katero niti ne morejo spraviti vseh teh dečkov, za deklice, Slovenke pa niti javne šole ni! Le šolske sestre jemljejo (ker niso imovite) proti plačilu nekoliko slovenskih deklic v svojo privatno šolo.

Ker pa šolske sestre nimajo prostora, ostaja veliko šolskih deklic brez pouka, ako jih mesto ni hotelo vzeti v svoje nemške šole.

Velikanski šolski okoliš, dokaj imovito okrožje, ki šteje v mnogih občinah skoro toliko ljudi, kakor mesto samo, ima svoje središče, svojo faro v mestu samem. Toda na tem mestnem teritoriju ne privoščijo celjski nemškutarji Slovincem šolskega poslopja za slovensko šolo, za kar so in morajo biti zavzeti okoliščani, ki imajo denar za novo šolsko zgradbo že nabran! S celjskimi nemškutarji pa soglašajo kompetentne gosposke v Gradcu (deželni odbor, šolski svet), ki zavlačujejo stvar zdaj s rekurzi, zdaj z drugimi birokratičnimi izgovori in šikanami. Stvar se pleče že 20 let, odkar bi celjski in okoliški Slovenci radi zidali šolsko poslopje za večrazrednice deške in dekliške. Ali mesto in graški birokrati jih ovirajo in rinejo le z mesta vun, — vun na kmete, vun na periferijo, vun z dozdevnega nemškega otoka! Zunaj bi Slovincem tudi za vsakih deset hiš radi ponudili po eno enorazredno šolo, ako bi le ne hrepeneli po mestu, kjer je pa za Slovence edino središče, in to tudi v smislu zakona.

To je en vzgled, kako se nemštvo, t. j. historično-krivični ostanek nemštva na slovenskem Štajerju, s pomočjo vladne birokracije trudi, da ohrani nemške jezikovne otoke. Ta trud pa tudi ni brez uspeha. K majhnim ostankom nemških purgarjev je prišlo v poslednjih 20 letih v spodnještajerska mesta in v trge vse polno nemških uradnikov, ki znajo le za silo slovensko, a so odločni nasprotniki Slovencev. Potem je prišlo vse polno nemških šol in učiteljev in povrh tega, kakor da bi ne bilo še dovolj vsega tega, še nemških protestantov, katerih število so še pomnožili nekateri verski odpadniki. S pomočjo teh faktorjev se pa že morejo nemški otoki ohraniti, ker imajo zaslonbo in protekcijo na visokih, višjih in zelo visokih mestih. Zato ti nemški otoki na slovenskem Spodnjem Štajerju tudi dobro uspevajo.

Nekoliko tolažbe je sicer v tem, da štajerski Slovenci na kmetih dobro napredujemo; vendar pa je ta napredek našega mehkega kmeta preslab nasproti nemškimi zelo utrjenim otokom, kakršni se nahajajo med Dravo in Savo, od Radgone in Maribora do Brezic, pa zopet na drugi strani od koroške meje do hrvaško-ogrske granice, od Slovenjgradca do Rogatca.

Vlada seveda ne ovira tega napredovanja nemštva, marveč ga pospešujejo v Gradcu vsi cesarski in deželni organi. Ali napredovanju Slovencev, ki je sicer tako neznatno in ponižno, pa stavljajo vsi vsakovrstne ovire, od katerih smo poprej navedli le en sam eklatanten slučaj. Lahko bi pa navedli na stotine takih slučajev, ki pa niso več slučajji, marveč sistem! Pritožbe štajerskih slovenskih poslancev, bodi v Gradcu bodi na Dunaju, so bob v steno. Stvar pönemčevanja napreduje na slovenskem Štajerju. Nemški otoki postanejo stebri, na katere bo Prus polagal svoj most najprvo do Save potem pa do Adrije.

In spričo take perspektive v bodočnost naj bi se človek ne zjokal, ker je slovenska politika taka, kakršna — je?!

„Edinost“.

Položaj v Stari Srbiji.

Nekdaj slavni Prizren, stolica silnega srbskega carja Dušana, je dočakala zlih dni.

Ljudstvo iz teh krajev trumoma beži in v daleč dan, ko bo tu zmanjkalo vseh Srbov. Kar ne pobijejo zločinci, se razkropi na vse strani. Arnavti se zadnji čas na vso moč trudijo, da srbsko pleme docela zatro.

Sela v okolici Prizrena so vsa zapuščena, nekateri prebivalci so pobegli v Srbijo, drugi pa so pribežali v Prizren, kjer so kolikor toliko varni pred razbojniki. V okolici Peči so Arnavti še bolj divji. Tam delajo z vso silo na to, da Srbi prestopijo k Izlamu, kdor pa se noče preturčiti, mora bežati, ako mu je življenje v nevarnosti. Poedini arnavtski razbojniki pa zarobujejo mlade Srbinje in jih vodijo v svoje hareme. Poti v srbska, nezanesljiva in nevarna. Vsak dan se imajo kako so razbojniki po selih mučili in ubijali prebivalce. Turške age tirajo Srbe, da jim brezplačno obdelujejo polja, mesto da bi jih plačali, jih bijejo in mučijo.

Pred nekoliko dni je Sulejman beg iz Srbije ubil nekega Srba, ki mu je obdeloval polje, da bi videl, kako „Vlaše“ umira. Taki ubojni zelo pogosti. Arnavti so se zadnji čas jeli redno sestajati, da se dogovore, katerega bodo ubili. Redno padajo ob taki priliki srbske glave. Arnavtski glavarji ostrozubskega, ozahovaškega, očkega, suvorečkega, poluškega, zaočkega in drugih okrajev, ki so živeli v medsebojnem miru, so imeli te dni skupni sestanek v Studenčanah. Tu so se zedinili, se zakleli, da se od zdaj ne bodo več med seboj napadali, in so osnovali društvo, ki mu bo edina naloga ubijati Srbe. To zborovanje je glavni vzrok, da so se jeli Srbi prizrenske okolice izseljevati, ker je društvo začelo svoje krvavo delovanje. Istodobno so sestali mnogi arnavtski prvaki v Peči in sklenili, da takoj porušijo vse srbske cerkve, zaobljubljene od starih srbskih carjev.

Povsod pričakujejo vesti o klanju, osobito ker so Arnavti iz Malesije izjavili, da bodo pobili pečke Srbe.

Arnavti nikakor ne trpe, da bi Srbi imeli orožje. V srbski vasi Orehovac biva velika in jaka rodbina Kujundžić. Člani te rodbine slovejo kot junaki. Arnavti pa jih strašno sovražijo in vedno iščejo prilike, da se sporečejo z njimi in jih ubijejo. Vsa rodbina je bila te dni na polju in delala. Arnavti so to priliko porabili, napadli Orehovac in zapalili 10 hiš Kujundžićev. Ko so Kujundžići to zapazili, so pohiteli v selo, tod Arnavti so vsi zbežali. Zloglasni arnavtski razbojnik Buhtijar je s 60 arnavtskimi razbojniki zapalil srbsko vas Brekovec blizu Djakovice. Pri tem požaru je našlo smrt 10 Srbov. V dveh dneh je bilo ubitih v okolici Peče 19 uglednih Srbov, koliko jih je pa še pozneje poginilo, se doslej še ne ve. Arnavti prete, da bodo poklali še mnoge Srbov in določujejo žrtve ter njihove morilce.

Turška oblast vse to mirno gleda in še prstane zganje, da vzame Srbe v zaščito. Ali nima moči, da ukroti Arnavte ali pa jih sama nagovarja, naj uprizarjajo klanja? V enem letu, odkar so jeli po Turškem uvajati „reformo“, je samo v tem okraju bilo od arnavtskih in turških razbojnikov ubitih 200 Srbov, mnogo več pa ranjenih. To s torej sadovi reform in „blagostanje“, ki so ga prinesle narodu, ki jih je tako željno pričakoval, a je sedaj še bolj razočaran kot prej. Ljudstvo že preseđa to nezno stanje in mnogo jih uhaja v gore, da se oborože in začno boj z Arnavti in Turki. Te srbske čete so Arnavte iznenadile in oplašile in trudijo se na vso moč, da jih uničijo, dokler jih je še malo. Uničile so popolnoma četo slovitega srbskega vstaškega vodje Savatija Mileševića, toda to četo je nadomestila druga, ki se sedaj nahaja v novobazarski okolici.

— Gospodarica! jaz ne vem ničesar...

— Takoj pokličem paznika, ti že veš... kako dobro zna sukati bič.

Ko je slišal Riko o pazniku, se strese po vsem životu. Proseč stegne roke proti Domeniki ter jo pogleda tako milo, da bi se kamen omehčal.

— Jaz zakličem!? — grmi Kreolin.

Zamorec, še vedno klečeč, potegne jokaje iz svojih las skupaj spravljeno pisemce in ga da Domeniki.

Kakor zver plen, mu ga iztrga besna ženska iz rok ter bere:

„Dolgo je že, zelo dolgo, Henrik, da te nisem videla! Cel teden biti brez tebe — pomisli, cel teden! Ali naj umrjem dolgega časa, ali naj mislim, da me več ne ljubiš? Kako srečna je ona! Tisočera hvala ti za pisemce. Ti mi prisegaš, da me ljubiš; oh, zakaj moraš njo poznati prej kot mene! V ponedeljek je ples pri španskem konzulu, ni

res, da prideš?! glej da bodeš v polnoči na vrtu, tam te hočem počakati.

Tvoja ljubosumna Ferdinanda.“

— Torej je res *in moji črnici so mi to prikrivali!?

— Ustani, Riko, moj prijatelj — reče zamorc z mehkim glasom.

— Oddaj to pismo gospodu: pazi pa, da ne zineš besedice, da sem jaz to čitala; „klet črnih“, poznaš. Jaz, tvoja gospodarica ti to zapovedujem. Lupeca ti ni treba iskati nocoj.

Riko je poznal prav dobro „klet črnih“. Zato je oddal Henriku pismo, ne da bi kaj rekel, ali se izdal.

Domenika, kateri je kipela kri, kakor razdraženi hijeni, se poda v salon. Nobena poteza na obrazu na obrazu ni izdala njene notranjosti.

— Premislila sem si — reče, ko je smehljaje pozdravila Henrika. Sedaj še ne zapustiva Meksike. Res je boljše, da se prej naučim jezika in običajev Francozov, da se mi ne bodo posmehovali.

— Vedel sem, otrok, da boš opustila nazadnje to misel. Ali nisva tukaj srečna?

— O da, zelo srečna — odvrne Domenika, komaj zadržuje jezo.

— Kako krasno se je ljubiti, kakor se ljubiva midva; ni res?

V tem hipu stopi služabnik ter prinese pismo od španskega konzula.

— To je krasno — vzklikne Henrik, ko ga prečita. — Španski konzul priredi v ponedeljek ples, Ali ga obiščeva, draga prijateljica?

— Seveda opustiti tega ne smeva.

V ponedeljek se pritožuje Domenika, da jo boli glava, in prosi soproga, naj gre sam na ples.

Henrik je bil na videz zelo žalosten. Svoje soproge ni hotel pustiti same. Stokrat jo je vprašal, če se že čuti boljše, da bi se lahko udeležila plesa. A ona ga je tako dolgo prosila, naj gre sam, da je odšel.

V velikih dvorinah španskega konzula se je vse bleščalo in vse imenitne osebe iz mesta, okolice in pristanišča, častniki z ladij, vse je bilo zastopano. Praznoval se je dan rojstva kraljice Izabele.

(Dalje prihodnjik.)

Iz cele Makedonije in Stare Srbije prihajajo pretresljivi glasovi o tem, kakšnim mukam in trpljenju so Srbi izročeni tam. Premalo muk jim prizadevajo Turki in Arnavti, sedaj so jih pričeli objati tudi bratje — Bolgari.

Bolgari so pričeli, da dokončajo ono, kar Turki in Arnavti niso mogli dovršiti v 500 letih. No, kar kdo išče, najde, in kakor kdo seje, tudi tanje Srbi jim bodo to povrnilo po reku: S kakšno mero merite, s tako se vam bo odmerilo. Ali bo ta bratomorni boj vršil toliko časa, da vseh konec na radost Turkov, ki v svoji molitvi reče: „Ne zedini, Bože, kaurinov (kristjanov)“!

Sokolski vestnik.

— „Celjski Sokol“ se udeleži slavnosti odprtja Prešernovega spomenika v Ljubljani po delegaciji, kateri pa število ni omejeno. Odhod iz Ljube je z osebnim vlakom ob pol 8. uri zjutraj. Delnost „Celjskega Sokola“ je, da prispeva po svoji moči, da bo ob tej narodni svečanosti slovensko „Sokolstvo“ častno zastopano, zato je odbor na vse člane, da se v čim večjem številu udeleže te slavnosti v sokolskem kroju. Vidimo tudi „Sokoli“, da visoko častimo slavne slovenske domovine!

— „Hrvatsko Sokolstvo“ je ustanovilo leto zvezo hrvatskih „Sokolskih“ društev. Odbor so bili izvoljeni bratje: dr. Štefan pl. Četič starosta, dr. Božo Vinkovič podstarosta, Bogotin Šulce načelnik, dr. Fran Bučar tajnik, Jop Hirt blagajnik. Statistični izkaz prijavlja v Hrvatskem Sokolu“ za leto 1903 izkazuje 16 hrvatskih sokolskih društev s 3000 člani, med njimi je 1622 izvršujočih, od katerih telovadi nekaj čez eno tretjino. Društveni kroj ima 800 članov.

— Zagrebški Sokol“ praznuje dne 17. septembra t. l. svojo 30 letnico in razvitje nove državne zastave. Na to slavnost so vabljeni slovenska sokolska društva.

Pazka k zgradbi železnice med Ormožem in Ljutomerom.

Klong Si, 20. julija 1905.

Kar osupnil sem zbog došlega mi poročila, merodajni krogi nameravajo ozkotirno železnico med Ormožem in Ljutomerom. Zbog vladatih naravnih razmer, katere so mi med obema kraji projektirane železnice popolnoma znane, ki koje sem svoj čas v to svrhu proučil, se vam takemu podvzetju kontra izreči, kajti taka železnica bi prav nič ne služila v korist prebivalstvu prizadetih okrajev v slučaju, ko bi sploh tudi na te kaki prispevki za zgradbo, kakor v ohrambo. Torej izražam s tem, da se strinjam popolnoma z dopisom v „Domovini“ št. 47 z dne 11. junija t. l., da se še skoro nobena ozkotirna železnica, ki stoji danes v prometu, ne obrestuje, znano dovolj — in zgradba take železnice med označenima krajema je nerečna misel. To mi mora potrditi vsak strokovnjak in trezno misleč človek, ki deluje v korist naroda — nikakor pa edino le za lastni interes, kakor se je to že pri vsakovrstnih enakih primerih zgodilo. Dokazov mi ne manjka!

Ne bom omenjal na dolgo in široko vsakovrstnih ozkotirnih zloglasnih železnic, spomniti sem le na zvezo med Sinčo Vasjo in Železno jelo na Koroškem, ker razmere zadnje so mi znane, in koja nikakor ne pristoja s lotnim krajevnim razmeram.

In zgraditelj železnice, kakor interesenti so normalni to tudi tamkaj šele po zgradbi; pregovor pravi: Po smrti je pokora prepoznana! Da je normalna železnica, tedaj bi bil to važen dejavnik k povzdigi tovarnega prometa, ter bi se namigla pričakovati prej ali slej zveza s to ali s drugo ugodno točko na južni strani. Tovorni promet pa stoji tamkaj sedaj le na jako nizki stopinji, ter se vsakdo boji sicer nepotrebnih visokih stroškov zbog prekladanja na normalni vlak. To je vzgled!

Kake važnosti je železniška zveza med obema krajema, to sem razpravljal že pred polnim letom na velikem ljudskem shodu v Ljutomeru in sem dokazoval važnost edino le normalnotirne železniške proge, ki bi bila v skladu z narodnimi zahtev in se je že takrat na moji moj predlog sklenila resolucija ljudstva celjskega, ljutomerskega in radgonskega okraja, da narod zahteva normalnotirno železniško zvezo med Ormožem in Ljutomerom. Sedaj nastane vprašanje: So li taki razni sklepi naroda bob v steno?

Nadalje pa vprašam prizadete kroge, zakaj se o tako važnem predmetu nič zanesljivega ne priobči, da bi narod znal, kako stoji stvar. Nikar za kalise — ampak na dan! Kolikor meni znano, se je do sedaj še o tem predmetu slišalo prav malo, in še to vse neugodno! Povsod drugod po celjnem svetu se je vedno poročalo in razpravljalo o novih idejah in načrtih v obče in so se našli vsi interesirani krogi, pred vsem pa prizadet narod — a v tem slučaju se molči, in kaj? — Mogoče je, da sem o vsem slabo poročal, vendar ljubezen do ožje domovine, kjer mi

je tekla zibel mi ne dopušča, da bi molčal, ko mi dospe narodu neugodna vest — če tudi v daljni iztok Azije!

Končno izrekam, da to nikakor ni napad na g. inženerja Legros-a, ali merodajne kroge, ampak to naj bi služilo premisleku. Neizrečno me bode veselilo, ako bom slišal svoj čas doma, da te besede niso bile zaman. Gosp. inž. Legrosu pa kličem kolegijalno: Le vrlo naprej, nikar ostati sredi pota! Z velikim zanimanjem zasledujem vsak napredek njegovega dela na prevzeti nalogi!

Inžener Ferdo Lupša.

Vseslovenski legit. listek.

„Odsek za vseslov. legit. list“ se tem potem najiskreneje zahvaljuje vsem uredništvom, ki so priobčila „poziv vsem slovenskim društvom“, ter jih prosi še nadalje podpore.

„Vseslovenski legit. list“ sta vzeli: društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju kot društveno legit 100 kom. za zimski tečaj, „Narodna čitalnica“ v Cerkljah na Gorenjskem pri veselici dne 30. julija t. l. kot vstopnice 85 kom. P. n. odborom akad. društev javljamo, da je odsek sklenil izdati legit. list s plačilno lestvico na zadnji strani, kakor je navada pri legitim. akad. društvih v lažjo kontrolo blagajnikov.

Pojasnilo. Na informativna vprašanja od strani več društev javljamo sledeče: „Leg. list“ ima dva namena a) kot društvena legitimacija in b) kot vstopnica pri različnih narodnih prireditvah.

ad. a) V več slov. društvih je v rabi društvena legitimacija, veliko narodnih organizacij pa je brez vsake legitimacije. Naš namen je, vpeljati enoten „Vseslov. legit. list“, za katerega plača član društva 20 vin. v prid družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Kar se tiče menjave legit. list. je pripuščeno društvom samim: želeti pa bi bilo, da bi se legit. list vsled lažje kontrole v društvu samem menjal vsako leto. Pri prvi izdaji „Vseslovenskega legit. lista“ dobi družba sv. Cirila in Metoda 70%, pozneje pa 85%, torej lep in trajen vir, ako slov. društva spoznavajo velika pomen naše dične šolske družbe.

ad. b) Drugi stranski naš namen je doseči, da se rabi „Vseslov. legit. list“ kot vstopnica pri različnih narodnih prireditvah, seveda veljavna samo za takrat. Ker prireditelji iščejo že pri vstopnicah dohodkov za pokritje stroškov, bi legit. list kot vstopnica veljal samo 10 vin. in vendar bi pripadlo družbi sv. Cirila in Metoda 6—7 vin.

Upamo, da bodo zadostovale te vrstice, sicer je pa odsek drage volje vedno pripravljen vsakemu na zahtevo podati potrebnih pojasnil. Opozarjamo tudi na reprodukcijo, katero je obljubilo priobčiti slavno uredništvo prvega slov. illust. beletrist. lista „Slovan“.

Uverjeni smo, da bodo vse slov. organizacije, predvsem pa podružnice sv. Cirila in Metoda — uvaževale veliki pomen „Vseslov. legit. lista“ ter se ga prav pridno posluževale.

Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos.

Odsek za „Vseslov. legit. list“.

Slovinci! podpirajte samo narodne trgovine in obrti v Celju!

Domače in druge vesti.

— Vabilo na XX. redno veliko skupščino družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Jurju ob juž. žel. v četrtek, dne 14. septembra 1905. Vspored: I. Sv. maša ob 10. uri v župni cerkvi. II. Zborovanje ob 11. uri dopoldne. 1. Prvomestnikov nagovor. 2. Tajnikovo poročilo. 3. Blagajnikovo poročilo. 4. Nadzorništva poročilo. 5. Volitev ene tretjine družbinega vodstva za funkcijsko dobo 3 let. a) Volitev prvomestnika. b) Volitev 3 udov družbinega vodstva. Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbinega vodstva: 1. Ivan Hribar, 2. Luka Svetec, 3. Ivan Šubic, 4. Tomo Zupan. 6. Volitev dveh udov družbinega vodstva za funkcijsko dobo 2 let mesto odstopivših gg. dr. Frana Štora in dr. Frana Tomišeka. 7. Volitev nadzorništva (5 članov). 8. Volitev razsodništva (5 članov).

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, 30. avgusta 1905.

Prvomestnik: Odbornik:

Tomo Zupan l. r. Luka Svetec l. r.

— Slovenski obrtniki in trgovci v Celju se krepko gibljejo in vneto potegujejo za narodne težnje. Sinoči je bil zopet shod, pri katerem se je vnovič podpisala izdatna svota za namene

naših obrtnikov in trgovcev. Sklepi se bodo v kratkem oživotvorili in upamo, da bodo množili slovensko zavest in narodni ponos, katerega še jako pogrešamo. Na shodu se je pa tudi naglašalo, da naši obrtniki in trgovci morajo truditi se in skrbeti, da bodo s svojimi izdelki, oziroma blagom, stali vsaj na enako visoki, treba pa bi bilo da na višji stopinji, kakor tekmovalci v nasprotnem taborn. Boljše delo in blago je najmočnejše sredstvo za uresničenje klica — „Svoji k svojim!“

— Slovinci, pozor! Pred enim letom je na Pragarskem otvoril svojo tovarno nek Fr. Steinklauber, ki je prišel z Nemškega k nam kruha iskat. On svojo opeko prav vsiljivo ponuja župniščem, šolskim občinam in Slovincem sploh. A komaj so Slovinci začeli kupovati njegovo nemško blago, že je začel ruvati proti njim. Zdaj hoče imeti na Pragarskem nepotrebno nemško šolo. Ako se šola ustanovi, bodo jo morali kmalu tamošnji Slovinci prevzeti in z velikimi stroški vzdrževati. Če pa Slovinci ne bodo podpirali Steinklauberja, ampak kupovali opeko pri domačih tovarnah in podjetjih, bode si ta kmalu ohladil svojo vročo nemško kri. Torej Slovinci, od vas je odvisno, ali si hočete sami vzgojiti nasprotnika na prsih!

— Iz Slovenj Grada. Kakor že znano je c. kr. okrajno glavarstvo v Slovenjgradu z razsodbo z dne 18. avgusta 1904 št. 15.239, na podlagi § 7 cesarske naredbe z dne 20. aprila 1854 drž. zak. št. 96 razobešenje slovenske zastave na hiši „Narodnega doma“ prepovedalo. Na naš obširni priziv je z ukazom z dne 18. avgusta 1905 št. 2373 c. kr. namestništvo v Gradcu ugodilo našemu prizivu in izpodbijalno razsodbo kot v zakonu neutemeljeno ovrгло in razveljavilo. S tem se je torej priznala Slovincem pravica razobešati v Slovenjgradu slovensko zastavo.

— Slavnim krajnim šolskim svetom! Bliža se čas, ko se bodo sestavljali šolski proračuni. Ob tej priliki opozarjamo, da je zadnji čas, da izginejo iz slovenskih šol nemški zemljevidi. Imamo vendar dobre slovenske zemljevide, vkljub temu pa še 99% slovenskih šol obeša v šolske sobe nemške skaze. To je vendar sramota! — Istotako opozarjamo, da je dolžnost slovenskih krajnih šolskih svetov, da uradujejo samo slovenski in uporabljajo samo slovenske tiskovine!

— Ne bodimo hipov les. Mnogo naših občinskih, šolskih in farnih uradov kaže vse preveč uljudnosti napram nemškutariji. Ali ne bodejo zavednih Slovencev v oči dvojezični pečati (celo samonemški se še nahajajo) v popolnoma slovenskih krajih. Občine se sicer po malem iznebejavajo nepotrebne nemščine, krajni šolski sveti pa se je kar držijo. Kje ste še videli kdaj kak nemški zastop, da bi imel dvojezične tiskovine in pečate? Slovinci pa se nič ne sramujejo tistega „Ortsschulrata“, ki oznanja svetu njihovo nezavednost. Proč z nemškutarijo! Posebno se čudimo, da ima še toliko župnijskih uradov dvojezične ali samonemške štampilje? Čemu neki? Tudi latinskih se še nahaja precej. Kaj je morda slovenščina manj vredna? Za danes naj zadošča ta opomin. Če pa ne bo izdal, bomo poskrbeli, da bo svet zvedel imena vseh tistih nezavednežev, ki ne poznajo svoje dolžnosti napram maternemu jeziku. Prizanašali ne bomo nikomur!

— Velika Sokolska veselica v Ormožu se vrši dne 10. septembra t. l. Tedaj prideta Ljutomerski in Varaždinski Sokol; nadejamo se, da bo to krasna slavnost, ki naj povzdigne narodno zavest in ponos v slovenskih srcih. To bo dan, ko bo plapolal slovanski prapor nad Ormožem; tedaj se ohrabrimo in okrepimo za novo delo. Natančen spored se pravočasno objavi!

— Veleizdajska „D. Wacht“. V zadnji številki se je zglasna „D. W.“ povzpela do vrhunca predrznosti. Iz nekega berlinskega lista ponatiskuje namreč članek, ki naravnost žali našo cesarsko hišo; pravi med drugim: „Cesar Franc Jožef ni nekriv današnjega stanja svoje države. On ni bil železen mož, ki bi udaril s trdo pestjo. Danes so razmere takšne, da nikdo več ne veruje na dolg obstoj podonavske države, in da bo cesarjeva smrt znak splošnih zmešnjav“. Na drugi strani pa slavi pruske bojvnike, ki so se odpeleli v Afriko, ter poje navdušen slavospjev „sinovom Germanije“. V pretiranih frazah govori o odkritosrčni simpatiji ter omenja znanega dr. Negrija, ki je proslavljal pruske vojake. Njegov govor je moral biti grozen, zakaj celo „D. W.“ si ga ne upa objaviti. Ta mož se je potem odpelel s Pruski do Zidanega mosta, kaj je bila

svrha njegove vožnje, si lahko mislimo. In ta dr. Negri, ki tako očitno kaže, kam ga vleče srce, govori na shodih in se poteguje za nemške uradnike, katerih mu je še premalo v Celju. Kakšnih uradnikov bi rad, vemo! Ravnotako se zna zgoditi, da bo Negri v zahvalo za svoje hujskajoče govore, za njegovo bratimstvo s Prusaki, še poklican v gosposko zbornico.

— **Negri — grozni govornik.** Vendar smo v srečnem položaju, da razjasnimo, zakaj je dr. Negri tako pozdravljal in navduševal nemške vojake za boj z Afrikanderji. Mož je začutil v sebi laško kri; spomnil se je, da so Menelikovi bojevniki v Abesiniji nedavno strašno v beg napodili laške koruznike, ki so tekli, da se je kar kadilo, nazaj v solčno deželo, kjer zori polenta. In Negri misli sedaj, da bodo zato maščevali njegove rojake Nemci, ki si tudi iščejo lavorik na vročih afriških tleh. Da, če bi se moglo zamorce pobiti s širokimi gobci in dolgimi jeziki! Bahači so Nemci, a s tem ne opravijo nič. Če je Negri res tako navdušen za nemške vojake, zakaj pa ne gre z njimi na bojišče! Saj pravi, da je doktor, gre naj doli za padarja! Mogoče si da kak zamorec celo zob izdreti! To bi bila humaniteta, ne pa prepirati se z viničarji na Starem gradu!

— **Volitev cenilnih mož v pridobninsko komisijo** za celjski okraj se vrši 1. in 2. sept., ne, kakor smo zadnjič krivo pisali, ker smo se zanesli na „veščaka“.

— **Porotno sodišče v Celju.** V tretjem porotnem zasedanju, ki se začne dne 11. septembra, bodo prišli na vrsto sledeči slučaji: Franc Krumpak, 28 let stari kovaški pomočnik, tožen hudodelstva uboja; Jožef Makošek zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe na svojem bratu in Janez Zorič zaradi hudodelstva ponarejanja kreditnih papirjev.

— **Kontrolnih shodov (zborov)** za rezerviste in nadomestne rezerviste — letos ne bo! To je zopet najnovejša vest, ki se tiče armade. — Najpoprej odpovedana osemnedenska vojaška izobrazba, sedaj še kontrolni shodi. — a vse tako, da se ne ve, zakaj. Naj se pojasnijo vzroki, da bode ljudstvo vedelo, pri čem da je!

— **Nemški burši s Spodnje Štajerske** imajo dne 9. in 10. septembra v Celju svoj sestanek.

— **„Slava Prešernu!“** G. France Hrašovec, c. kr. okrajni sodnik v p. v. Gradcu je naročil 50 izvodov knjizice „Slava Prešernu“, in sicer 25 knjig za šolsko vodstvo pri Sv. Duhu na Stari gori, p. Sv. Jurju na Ščavnici, iz hvaležnosti za njegov prvi pouk. Slava častljivemu rodoljubi! Naj bi našel mnogo posnemovalcev. — Naročati je knjigo pri „Društvu slovenskih književnikov in časnikarjev“ v Ljubljani, kamor je pošiljati tudi denar.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda** je nabral v veseli družbi na Rečici g. Š. H. 2 kroni. Srčna hvala!

— **Okrajno sodišče v Brežicah** ima državnega pravdnika funkcijonarja, ki ne zna besedice slovenski; zanesla ga je v Brežice zgornještajerska burja. Pri neki razpravi je prav oblastno izjavil, da ne razume prav nič slovenski; posledica tega je, da pri razpravah samo semtertja modro prikima. Tem kričecim razmeram mora biti konec, gospod višji državni pravdnik!

— **Razstava hmelja v Žaleu.** Kakor znano, ima hmeljarsko društvo poskuševalen nasad 13 različnih vrst hmelja v ta namen, da pride do prepričanja, katerim vrstam najbolj ugaja naša zemlja in naše podnebje; ako bi namreč dosedanjih vrst (golding in pozni hmelj) katera ne uspevala več, da bi se zvrгла — da bi pešati začela — kar se v rastlinstvu lahko pripeti — bilo bi hmeljarsko društvo v prijetnem položaju, isto nadomestiti s kako primerno drugo. Razstava hmelja iz tega poskuševalnega nasada otvorila se bo v nedeljo, dne 3. septembra t. l. dopoldne ob 8. uri v I. razredu ljudske šole in si jo lahko vsakdo ogleda brezplačno. Imenovani dan bo ob 11. uri dopoldne posebna komisija določila najboljše vrste. V to komisijo so vabljeni vsi v Žalec stanujoči hmeljski kupčevalci in udi hmeljarskega društva, katerim pošlje društveno vodstvo še posebna vabila.

— **Šmarje pri Jelšah.** Ker ne želimo delati krivice našim našim narodnim damam, omenjamo k dopisu iz Šmarja na dejstvo, da prihaja potnik od celjske strani. Da se pa v narodnem oziru greši pri nas bolj kakor marsikje, pri tej trditvi pa ostanemo. Gostiln imamo v Šmarju n. pr. 6, berí šest, a od teh je edino ena, ki se včasih spozabi v delniško zalogo po kakšen sodček pive. A vendar se mora priznati, da je delniško pivo jako dobro in da lahko tekmuje z drugimi pivi, če ga tujci hvalijo, zakaj bi ga mi zametavali? In ljubi moj osel, pardon, „Štajerc“ je tudi v Šmarju doma. Rdečkar, zastranski čevljarček in še kdo drugi ga kaj previdno skriva, a zaljubljen je v njo, ko šivilje v „kofe“! Bistro oko opavevalčevo videlo je še tuintam kaj, o čemur vam hoče poročati prihodnjič.

— **Nemška zlodejstva.** Kmet Pörtl v vasi Bruch pri Monakovem je priznal, da je umoril 17 svojih otrok, ki jih je imel od dveh žen. Priponil je hladnokrvno: „To je le dobro; na ta

način sem jim prihranil revščino na tem svetu“. Pörtl je ubil tudi svojo prvo ženo. Kaj bi pisali nemški listi, ako bi kaj takega storil Slovenec!

— **Posebni vlak v Ljubljano.** Ker je ravnateljstvo južne železnice stavilo jako neugodne pogoje, posebno, ker je zahtevalo, da plačajo taisti, ki se ne vračajo s posebnim vlakom, celo znižano vožnjo in še celo vožnjo nazaj (Celje 390 K + 350 K = 740 K) vsled česar pride voznja s tem vlakom veliko dražja kakor če se kupi navadni vozni listek za tja in nazaj, (Celje 550 K), je društvo „Naprej“ v Gradcu posebni vlak k Prešernovi slavnosti dne 10. t. m. odpovedalo. Vzlic temu pa ostane stvar glede udeležbe iz Štajerskega ista. Narodna društva v Celju in drugod so namreč sklenila, da se odpeljejo k slavnosti razkritja Prešernovega spomenika skupno dne 10. t. m. z osebnim vlakom, ki vozi skozi Celje zjutraj ob pol osmi uri. To naznanjamo slovenskemu občinstvu s pozivom, da se udeleži v kar najmnogobrojnejšem številu slavija velikana-Prešerna, ki je pesnik-ljubljenec nas vseh. Južna železnica bode skrbela, da bo imel zgoraj označeni vlak dovolj vozov in bo torej naš odhod skupen, kakor je že od začetka nameravan. Impozantna udeležba štajerskih Slovencev bo pokazala, da vemo tudi mi ceniti svoje može. Torej v „Ljubljano jo dajmo!“ dne 10. t. m.

— **Razpis službe otroške vrtnarice.** Na otroškem vrtcu „Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“ na Savi pri Jesenicah se razpisuje služba druge otroške vrtnarice. Prejemki so: plača letnih 800 kron in prosto stanovanje. Brezkolekovanen prošnje naj se vpošljejo najdalje do 8. septembra 1905 pod naslovom „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

— **Iz Loč.** Želeti bi bilo, da se tukajšnji nadučitelj H. v kratkem nauči nekaj „manire“. Seveda med tukajšnjimi nemčurji se je ne bode naučil in zato mu priporočamo boljše družbe, ki bode njegov sirov duh nekoliko oblačila.

— **Dvakratni uboj v tujini** je izvršil 20-letni Leopold Šotlar iz Brežic. V noči od 27. na 28. avgusta je zabodel pri tepežu v neki gostilni v Išli 21 letnega dninarja Matijo Stadlerja iz Išla in še nekega drugega fanta. Oba sta bila takoj mrtva. Orožniki so storilca prijeli še tisto noč.

— **Ker je zaspal, se je hotel umoriti v Köflachu** 28. t. m. dragonec 4. drag. polka. Mož je bil kuhar, a je zaspal in zajtrka ni mogel od pravem času skuhati. Moštvo je moralo odriniti brez zajtrka. Ker se je bal kazni, si je prerezal žile na roki. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— **Stara cesta.** V petek, dne 8. septembra se priredi popoldne ob 4. uri v Stanjkovi gostilni tombola v prid revnim učencem. Za zabavo skrbi svetinjska godba. — Prijatelji mladine in šole, posetite nas v prav obilem številu!

— **Kmetijsko društvo v Laškem** v likvidaciji ima v četrtek, dne 14. t. m. ob 8. uri zjutraj svoj občni zbor v salonu posojilničnega poslojja. Na dnevnem redu je volitev novega likvidatorja.

— **Ormož.** Akad. fer. društvo „Bodočnost“ priredi v soboto, dne 2. septembra ob 2. uri popoldne svoj I. jour-fixe v prostorih ormoške čitalnice. Gosti dobrodošli!

— **Tovarišem Triglavanom!** Ker se akad. teh. društvo „Triglav“ udeleži odkritja Prešernovega spomenika dne 10. septembra z zastavo, pozivljvam vse starešine in tovariše, da se polnoštevilno pridružijo slavju našega največjega pesnika. Iv. Janež, t. č. predsednik.

— **Delniška pivovarna.** Da se ne bode napačno tolmačila notica v zadnji „Domovini“ glede postrežbe, pojasnimo v toliko, da nismo mislili direktno pivovarno temveč depoziterje.

— **Zlato v Muri.** Neki mažarski inženjer, uposlen na reki Muri, je našel zlati prašek, ki se nahaja v pesku reke Mure. Inženjer pravi, da mora Mura teči mimo nekega zlatega rudnika, odkoder odplavlja zlato.

— **Na Humu pri Ormožu** je 28. t. m. potovalni učitelj g. Belle imel pouk o vinoreji. Po predavanju so si vinorejci ogledali bližnje vinograde, od katerih so nekateri res v dobrem stanu, kar kaže, da se je tukajšno ljudstvo z vnemo priprijelo umnega vinorejstva. Letina kaže dobro.

— **Umor v Zagorju ob Savi.** Morilcu Benjamina Dettle so prišli na sled; to je neki Martin Rak, delavec iz Zagorja, v terek je bil oddan ljubljanskemu deželnemu sodišču. Najdeni cepin, stopnje na licu mesta, ki se popolnoma strinjajo z njegovim obuvalom, kakor krvavi sled na črevljih pričajo, da je on pravi storilec.

— **Fra Grga Martić.** Umrl je 29. avg. hrvatski pesnik, Grga Martić v visoki starosti 83 let. Imenujejo ga hrvatskega Homerja, ker je bil epski pesnik v najlepšem pomenu besede. Njegovo glavno delo je „Osvetnici“. Po stanu je bil frančiškanski pater. Umrl je v samostanu Kreševo v Bosni.

— **Napredovanje Nemcev v Istri.** Neki Nemec, naseljen v Istri, piše v berlinski „Tagl. Rundschau“ o napredovanju nemštva v Primorju. Nemcev je v Istri samo nekaj nad 2% (7000 na 335.000), v Pulju jih je 8%. Vendar so ti, zlasti

v Pulju, vse, kar je lepšega, osnovali sami in tako vsemu višjemu kulturnemu delu vtisnili nemški značaj. V Pulju ponemčuje Italijane in Slovence (te manj) mornariška ljudska šola in realka, gimnazija tudi vceplja v gojence nemški duh. V Rovinju je ribarnica last berlinskega akvarija, kopališče blizu Pirana je v nemških rokah, ravnotako v Opatiji, kjer vlada nemščina v tonu in modi. Važne trgovske firme so nemške. 1. novembra bo začel v Pulju izhajati nemški dnevnik. Rovinjski ultraitalijanski magistrat dopisuje z nemškimi strankami nemško.

— **Za „Narodno šolo“ v Rožu na Koroškem** je bilo darovanih doslej 10.000 kron. Od teh je dala Koroška sama 8899 kron. Lep redke požrtvovalnosti, ki temeljito postavljalaž njih, ki vedno jočejo in zvone „smrtno na koroškemu Narodstvu. Položaj naših rojakov Korotanu je res prekeren in preresen. Tako ob upen pa vendar ni, da bi bilo opravičeno jokati mesto — delati. Koroskim rodoljubom vso čast. Ne udajmo se! Prostor za „Narodno šolo“ je kupljen.

Društveno gibanje.

— **Velenjski Slovenci** priredijo na praznik dne 8. septembra t. l. z sodelovanjem šostanjške narodne godbe, pevskega zboru šaleške čitalnice in dijaštva cele šaleške doline veliko narodno slavnost v proslavo 20letnice družbe sv. Cirila in Metoda na vrtu g. Hudovernika v Velenju. Sporedni obseg: I. Pozdrav. II. Koncert, proizvajan od šostanjške narodne godbe, pevskega zboru šaleške čitalnice in dijaškega pevskega zboru. III. Slavnostni govor. IV. Veliko ljudsko veselico z raznovrstnimi zabavami. Prijatelji zdravega humorja bodo dobro zabavali v ljudskem gledišču, kjer bodo predstavljali razni šaljivi prizori s petjem, kakor „Kovač in študent“, „Stotnik in njegov sluga“, „Dobrodošli! Kedaj pojdete domu“ itd. Za živahen promet bode skrbela šaljiva pošta; kdo bo poskusil svojo srečo v srečolovu, kateri nudi obiskovalcem veselice nad 100 krasnih daril, miš temi lepo, novo stensko uro. Tudi mladina se ne bode dolgočasila; za to bodo skrbela razne zabave, kakor bitka s konfeti, metanje serpentin, ples. Ljubitelji dobre vinske kapljice pa bodo lahko posečali vinski hram „k rujni kapljici“, kjer se bodo točila najzlahotnejša spodnještajerska vina poleg inozemskih vin v prid družbi sv. Cirila in Metoda. Vrt bo spremenjen v krasen smrekov gaj, postavljeno bo mnogo šotorov, in zvečer bo slavnostni prostor čarobno razsvetljen. Ker bo slavnost ne le velikega pomena v narodnem oziru, ampak tudi vsem posetnikom brez razločka nudila obilo zabave, pričakuje se obilna udeležba od vseh stranij. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina 40 vinarjev za osebo. Ker pripade ves čisti dobiček družbi sv. Cirila in Metoda, se preplačila hvaležno sprejemajo. V slučaju slabega vremena se vrši slavnost v notranjih prostorih. Vstopnice bodo kolekovane z narodnim kolekom. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

— **Iz Mozirja.** Ker prirede velenjski narodnjaki 8. septembra veliko veselico v prid Cirila in Metodovi družbi, radi tega smo s sporazumljenjem tamkajšnjega pripravljalnega odbora položili našo sokolsko slavnost na 10. septembra. Slavno občinstvo od daleč in blizu opozarjamo, naj ne pozabi obiskati zopet prebujenega Sokolskega Sokola, ki ga ima gotovo še iz preteklih časov v spominu. Za prijetne urice nam bode skrbela polnoštevilna šostanjška narodna godba s svojim izbornim igranjem raznih najnovejših komadov. Sodelovala bodo tudi razna pevska društva. V cenjena narodna društva, ki nas žele počastiti s svojim obiskom, prosimo, naj blagovolijo jati odbor Savin. Sokola, da se vemo ravnati. Prihitite od daleč in od blizu vsi, kojim gori trava — rdeči cvet — slovenskega naroda. Natančnejši spored objavimo prihodnjič. Odbor.

— **Brežice.** Dne 3. septembra priredi, kakor je bilo že omenjeno, tukajšnja čitalnica veliko narodno igro „Rokovnjači“. Veliko zanimanje za to igro vlada v vseh sosednih krajih. Kakor smo zvedeli izza kulis, je igra in mnogo lepih pevskih točk v vsakem oziru prav dobro naštedirana in bo nudila vsakemu najlepšo zabavo. Po igri je prosta zabava in ples. Pri prosti zabavi je več solosplov s spremljevanjem klavirja. Vedno bolj in bolj se prebujajo Brežice in k temu veliko pripomorejo igre in veselice. Pridite torej v nedeljo v prijazne Brežice!

— **Slovenjebistriško učiteljsko društvo** ima v četrtek 7. septembra t. l. ob 10. uri v Slov. Bistrici svoje zborovanje. 1. Lopisi. 2. Poročilo o deželni učiteljski konferenciji v Gradcu. 3. Poročilo zborovanja Zaveze in Zveze kar se tiče naših društev. 4. Volitev delegatov za Prešernovo slavnost v Ljubljani, za Lehrerbund v Gradcu in za zborovanje „Samopomoč“ v Gradcu. Z ozirom na konec šolskega leta se vsako drugo predavanje opusti, želi pa se, da se vsaj zadnjega zborovanja udeležijo vsi udi našega društva. Odbor.

— **Shod narodno-radikalnega dijaštva.** Predavanja na plenarnem shodu bodo imeli: jur.

Ciril Premrl: O slovenskem vseučilišču; phil. Mihajlo Rostohar: Poedinec in celota, etika, vera, manost; iur. Gregor Žerjav: Evolucija, delo, samopomoč; iur. Ivan Ušlaker: Narodnost in mednarodnost. — Shoda se udeleži 50 Čehov, med njimi 30 dijakov pod pokroviteljstvom vseučiliških profesorjev dr. Chodounskega in dr. Stoklase. Shoda se udeleži dalje prof. tehnike Hrasky, hrv. žurnalista Stjepan Radić i. dr.

— **Ormoško učiteljsko društvo** ima 7. sept. t. l. svoje mesečno zborovanje pri Svetinjah. Udeležniki se naj zaradi obeda do 3. septembra oglasijo pri g. nadučitelju Šijancu. Prijatelji dobro došli!

— **Ormož.** Pri baronu Zschoku so v torek 29. t. m. v graščinski kleti snazili sode. Veliko posodo so tudi izžigali s špiritom. Kar razžene tak velik špiritom nagan sod in ubije hlapca Meznariča. Ponesrečenec, srednje starosti, zapusti ženo in neoskrbljena otroka.

— **Podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljutomeru** ne bo priredila 10. septembra t. l. veselice, ampak se je prestavila zaradi različnih ovir na poznejši čas.

Slovinci v Nemčiji.

Predzadnjo nedeljo, t. j. 13. avgusta, smo obhajali Slovenci 75letnico rojstva Nj. veličanstva cesarja Franca Jožefa. V ta namen se je blagoslovila zastava podpornega društva sv. Barbare (Essen West Rheinland), kateri je kumoval sam cesar Franc Jožef; zastopal ga je c. kr. avstrijski konzulat iz Kölna.

Slovesnost se je izvršila prav sijajno. V prvi vrsti gre vsa čast Nj. vel. cesarju, da ni odrekel prošnje svojih podložnih, in kumoval zastavi po zastopniku, c. kr. konzulatu iz Kölna in v ta namen daroval 200 kron za zastavo. V drugi vrsti gre pa čast društvenemu predsedniku, J. Stepickitu in njegovim sodrušnikom za njih neumorno delovanje.

Spored se je vršil sledeče: V nedeljo ob 10. uri je bilo blagoslovljenje zastave, potem odhod na društveni prostor. Ob dveh popoldne je bil sprejem raznih avstrijskih društev iz Renskega in Vestfalskega v prav obilnem številu. Na to pa je c. kr. konzulat razvil zastavo, na kar je zapelo pevsko društvo „Ilirija“ „Zastava že razvita je“; k temu je sledilo burno odobravanje. Potem pa je sledilo zabijanje žeblov. Nato pa je govoril c. kr. konzulat in se zahvalil Slovincem za sočutstvo do njih cesarja, rekoč, da ni mislil, da bi se tukaj v tujini v taki množini znašli in počastili dan, katerega se cela Avstrija veseli. Nato je brzojavil cesarju zahvalo in zvestobo njegovih podložnikov. Pevsko društvo „Ilirija“ je zapelo nato cesarsko pesem, potem pa jo je še godba zaigrala.

Ob štirih popoldne pa smo se pripravili za spreved, kateri se je vil skozi razne mestne ulice. Na čelu so jezdili na bistrih konjih in za njimi godba, za njo pa se je rednih korakov vila nepregledna vrsta raznih avstrijskih društev s zastavami. H koncu spreveda je korakalo podporno društvo sv. Barbare z novo blagoslovljeno zastavo, za njimi pa so se počasi pomikali vozovi z belo oblečenimi družicami zastave in pa častnimi udi. Spreved je trajal dve uri v pravem redu. Prišedši zopet na omenjeni društveni prostor, se je pričel koncert, pri katerem so nastopala razna pevka društva in pa tirolski plesalci z godbo. Po koncertu se je vršil ples do ranega jutra. Drugi dan popoldne pa je bil zopet koncert in h koncu ples. Vršila pa se je veselica oba dneva v miru in najlepšem redu.

Še enkrat srčna zahvala vsem društvom, ki so pripomogla k obilni udeležbi in sodelovanju izvrstno izpadle veselice. Naj bo ta sijajna veselica vsem tukajšnjim Slovincem v ponos in zgled vsem podanikom, da bi se še tako večkrat zbrali pod zastavo Slave. Zatorej vsa zvesta narodna društva, trdno in pogumno naprej, za cesarja in naš ljubi narod, mater Slovenijo! A. V.

Dopisi.

Iz Rajhenburga. V nedeljo, dne 27. avgusta sta priredila brežiški „Sokol“ in čitalniški pevski zbor izlet v Rajhenburg. Ob enem pa je došlo semkaj tudi okoli 100 Srbov iz Zagreba. Videmski pevci ter mnogo drugih gostov iz Brežic, Krškega, Sevnice itd. Brežičanom, ki so izstopili na Vidmu iz vlaka ter prišli peš po Kranjskem čez Krško ter prek savski brod, so jahali nasproti tukajšnji mlajši gospodje ter jih spremili semkaj. Pri slavaloku je pričakoval došle goste rajhenburški občinski odbor, požarna bramba in neštevilna množica drugega občinstva. Tu je pozdravil celecenjene nam goste trški župan g. M. Preskar, načelnik požarne brambe g. Ant. Kunej; srbske goste je še posebej pozdravila deklica Jožefina pl. Rainhofen, brežiške pa Anica Matko, ter sta poklonili načelniku Srbov g. Dušan Vraneševiću, starosti brežiškega „Sokola“ g. dr. Strašku in pevovodji brežiškega čitalniškega pevskega zbora, župniku g. J. Mešičku, šopke cvetic, na kar sta „Sokolov“ starosta in tajnik srbskega pevskega društva v navdušenih besedah odzdravila, srbski pevski zbor pa je zapel „Naprej zastava“. Na to

so v nepregledno dolgi vrsti korakali gostje in tukajšnje prebivalstvo v spremstvu godbe iz Klanjca na Hrvatskem skozi trg, okrašen z zastavami. Zatem pa so se ustavili pred Unschulldovo (sedaj Haiderjevo) restavracijo. Po kratkem odmoru je nastopil „Sokol“ na skladiščnem prostoru pri kolodvoru, kjer smo imeli priliko občudovati točnost in spretnost telovadcev v vajah na drogu, na bradlji in v skakanju, osebno pa v prostih vajah. Tri darila, prvo je bil cekin, ki ga je daroval „Sokol“, dve pa, in sicer srebrna doza in cekin, kateri so darovale rajhenburške dame, so se prisodile telovadcema gg. Holyu in Vidmarju. Na to se je pričela prosta zabava z izbornim petjem brežiškega in srbskega pevskega zbora: vmes pa so se oglašali navdušeni govorniki, med drugimi: starosta „Sokola“ g. dr. Strašek; g. Benj. Kunej, srbski govornik, tukajšnji župnik g. J. Cerjak, kaplan g. J. Berk in drugi, naglašujoč složnost ter pozivajoč k neumornemu delovanju v vzdrmljenje naroda. Ogromno množico občinstva dokazuje dejstvo, da sta na obširnem slavnostnem prostoru pred restavracijo istočasno govorila dva govornika, ne moteč drug drugega.

Omenim naj tudi krasni umetni ogenj, ki ga je priredil postajenačelnik g. Rainer.

Da se tudi na ples ni pozabilo, je samoobsebi umljivo.

Le prehitro je došel vlak ter odvedel velenjene nam goste proti Brežicam in Zagrebu.

Nad vse krasno je bilo poslavljanje sosednih nam bratov in burni „Živio“-klici mnogobrojnih gostov napravili so na nas veličasten vtis.

Brežičanom je častitati na imenovanima dvema odličnima društvoma, katerima želimo naj-sijajnejše uspehe ter jih, kakor tudi ljubeznjive srbske goste tem potom še enkrat prisrčno pozdravljamo s klicem: „Slava jim“. „Na svidenje“. „Na zdar“!

Iz Oplotnice. Eno izmed onih gnezd, v katerih si polnijo nemčurski kramarji svoje lačne bisage s slovenskimi groši, je tudi Oplotnica. Jonke, Hafenrichter in cela vrsta drugih renegatov, so oplotniški paše, katerim se klanjajo slovenski kmetje. Prilizujejo se vam, dokler se niso od vaših grošev obogateli, kličejo vas v prodajalne in gostilne, a za hrbotom nosijo kamenje. Sedaj so še kolikor toliko mirni, ker njihova moč še ni toliko, da bi se vas že drznili napadati, a prišel bo čas, ko tudi oni pokažejo, da so vredni bratci celjskih in konjiških nemčurjev.

Žalostno za vas, kmetje, ki ste se zavezali s sovražniki svojega naroda, pomilovanje vam, ki ste padli v njihove zanjke, verujoči sladkim njihovim besedam. Mogoče vas je mnogo, ki ste bili slabo poučeni o nemških nakanah, ki ste morda samo v preveliki zaslepljenosti storili neodpustljiv narodni greh in izdali svoj narod sovražniku. — In če je to istina, potem si zapomnite, da še ni nikdar noben nemčur želel Slovincu nič dobrega.

Vrli Pohorci, vi ste svoji lastni gospodje, na vas so navezani oplotniški nemčurji. Oni ne kupujejo od vas žita in lesa iz ljubezni, ne dajejo vam dela in zaslužka iz naklonjenosti, ampak ker so navezani na vas, morajo to storiti, če hočejo med vami živeti. — In to bodo storili in morajo storiti, če ste vi tudi najzavednejši Slovinci. — Zatorej bodite narodni, storite svojo dolžnost in podpirajte izključno slovenske trgovce in obrtnike. — Če pa ostanete brezbržni za vsako vam pretečo nevarnost, tedaj si bodele vzredili strupene gade s svojo krvjo.

Koristno in priporočljivo bi bilo, da se tudi v Oplotnici ustanovi bralno društvo, ki naj pokaže mlačnežem pot, po kateri morajo hoditi. — To naj bivam bilo, kmetje, ono ognjišče, okoli katerega se zbirajte in navdušujete za narod, to vam bodi orožje, s katerim si izvojujete zmago nad tujci. Slovenski časniki pomagali bodo kmetom iz zmot do resnice, oni jim bodo pokazali v pravi luči početja nemčurskih hinavcev. Resno se vam je treba poprijeti tega dela in ostali Dravinčani vam bodo radovoljno pomagali.

Nesramnih napadov po nemčurskih listih proti vam, vrli slovenski kmetje, pa se ne ustrašite, ampak to vam bodi le v spodbujajo, da se s tem večjo energijo upirate nemčurskemu nasilstvu.

Uredništvo omenja k temu, da bodo te besede najbrž malo pomogle k cilju; mlada inteligenca, dijaki, naj bi se združili, prirejali poučne shode, bodrili, nagovarjali, snovali narodna društva. Živa beseda — živ ogenj!

Od Sv. Andraža v Slov. goricah. Ustanavljajo se večstransko po Slovenskih goricah veteranska društva, katera imajo sicer privlačno moč — radi lepe suknje — sicer pa prav nič ne store za narodov blagor, ampak se društvo le ustanovi, priredi vsako leto eno „parado“ in s tem smo pri kraju.

Oglejmo si n. pr. veteransko društvo pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Isto obstoji že desetletja, nima niti knjižnice, ne prireja nobenih narodnih zabav, toda društveniki imajo prav lepe klobuke s svetlim peresom ter živo okinčane vojaške suknje; tudi ženice se pobahajo včasih s svojimi možički. Veteranci češ, glej, soseda, kako je moj mož lep v tej suknji in kako ponosno stopa — in to je vse, s čem se lahko ponaša. Toda nekaj ima naše veteransko društvo vendar

lepega (!) na sebi in to je — nemško poveljevanje, ki zveni iz ust predsednika tako milo, da se človeku kar srce topi.

Sliši se mnogo, mnogokrat, da slovenski jezik nikjer nič ne velja ter nima veljave, a tukaj vidimo zopet na kak škandalozen način teptajo taki prismojenci veljavo slovenskega jezika pred svetom. Sram vas bodi, da na tak način teptate sami sebi pravice.

Že ko smo čitali, da se snuje pri Antonu novo veteransko društvo, bila je občna misel, čeravno se bode pametno začelo, da se vendar pozneje od šnopsarjev gotovo vse ovrže in nismo se motili. Nad nezaslišanim ravnanjem nekega Smolenca se zgražamo.

Vam pa, dragi Andraževci, ki ste možje še vedno na glasu ter imate na pravem mestu možgane, svetujem, da pri prvi seji sklenete enoglasno, da se v vašem društvu uvede slovensko povelje, da se ustanovi knjižnica ter tako tudi vaše društvenike organizirate in postanete enkrat tudi pred svetom možje naprednjaki. Pokažite svetu, da teče po vaših žilah pradedov stara slovenska kri. Tako bode osramotili sosede Antončane, ki so vobče na glasu kot najhujši „kožuhovci“; svojemu jeziku bode pa pridobili s tem večjo veljavo pred svetom.

Iz Vuzenice. Dne 20. avgusta so priredili pri nas vuherški tamburaši in diletantje v prekrasnih prostorih narodnega župana g. Antona Mravljaka veselico z igro „Dr. Vsezna! in njegov sluga“, ki se je prav dobro obnesla. Igralci so svoje vloge izvrstno rešili, ljudstvo se ni samo zabavalo, ampak slišalo tudi marsikaj poučljivega. Mnogo inteligence se je zbralo od blizu in daleč, da celo imeli smo v svojem krogu našega poslanca g. Robiča. Vsa čast tudi kmetom, zlasti onim onstran Drave, ki so s svojim posetom pokazali, da stoje trdno.

Žalibog smo pogrešali domačine. Ali ste se dali res premotiti od nemčurskih „purgarjev“, ki par dni prej niso imeli pametnejšega dela, kakor letati okoli in pregovarjati naše okoličane? Ali ste res tako zaspani in ne vidite, da ti nemčurji redijo svoje trebuhe edinole z vašimi slovenskimi groši? Ali ste mari vi odvisni od njih?

Poguma ta odpadniška tolpa itak nima, to je pokazala pri odhodu naših gostov. Šele, ko je vlak že začel pihati, so se privlekli iz kolodvorske restavracije in sedaj se je seveda hajlalo po stari navadi. Naši fantje so jim odgovarjali s krepkim Živio!

Ker se je udeležilo veselice tudi nekaj poštenih Nemcev, jih je hotelo to spraviti kar iz kože. Na svidenje prihodnje leto!

Politični pregled.

— **Avstrija na Balkanu.** Vedni nemiri v Makedoniji kakor tudi oslabiljenje Rusije v vojski z Japonci, so povzročili, da obrača Avstrija veliko večjo pozornost na Balkan, kakor svoj čas. Uradno sicer to zanikajo kakor vselej, kadar se kaka država pripravlja na kak usodepolni korak. Zadnji čas naša država jako zdatno pomnožuje vojaške posadke v Slavoniji, osobito ob Donavi. Izključeno seveda ni, da se vojaški krogi pripravljajo na morebitno vstajo na Ogrskem, kjer tudi ni vse tako, kakor bi moralo biti in kjer hujskajo skrivaj na vstajo najvišji plemiči.

— **Hrvatsko.** Iz Zagreba poročajo, da bode hrvatski sabor razpuščen ter da se bodo vršile že meseca oktobra t. l. nove volitve. Kako misli vlada čuvati pri teh volitvah „volilno svobodo“ ter skrbeti za to, da ne zmaga pri teh volitvah opozicija, dokazuje najbolje ta-le korak vlade. Vlada doposlala je namreč vsem uradnikom prazne glasovnice, katere morajo podpisati ter jih nazaj poslati vladi. Oni uradniki, ki bi tega ne storili — tako jim je žugala vlada — pripravljene morajo biti na to, da pridejo ob službo. Na Hrvatskem je namreč 51.000 vseh volilcev in med temi 30.000 uradnikov. Zdaj pa naj si čitatelj misli, kake zastopniki ljudstva prihajajo na Hrvatskem v deželni zbor.

— **Nemška nasilja v Poznanju.** Odkar se med poznanjskimi Poljaki pojavlja vedno večji odpor proti velenemškemu nasilju, postajajo Nemci vsak dan bolj brutalni in netaktni. Nemcem prednjači, kakor povsod tudi tukaj, nemški cesar Viljem sam. Čimbolj prihaja pruski kralj v leta, tembolj postaja otročji. Med najnovejše vesti s Poznanjskega šteje govor Viljemov v Gnezznu, ki je bil skrajno nadut. Cesarjev govor najbrž tudi med Nemci ne bo obrodil zaželjenega sadu. Poljski kapital je namreč že tako močen, da lahko izpodrine Nemce, ki svoja posestva kaj radi prodajajo Poljakom, ako jim to le kaj nese. Nek Poznanjski poljski list priobčuje dne 22. t. m. novo kruto nasilje brutalne nemške vlade. Vladni predsednik poznanjski je namreč poslal vsem „Landratom“ sledeči odlok: „Ob priliki I. gen. kongresa poljskih Marijinih kongregacij, ki se je vršil koncem septembra preteklega leta v Lvovu, se je pokazalo, da te kongregacije niso zgolj verska ali humana društva, ampak služijo Poljakom v politične namene. Pod versko pretvezo izkušajo združiti vse Poljake iz treh cesarstev pod eno zastavo, zastavo Device Marije, kraljice in patrone poljskega kra-

ljestva". — Nemški vladi ni ljubo, da je Marija, odkar obstoji Poljska, varuhinja Poljakov, najbrž bo sedaj enkrat Viljem zagromel nad Marijo, ki so ji Poljaki bolj zvesti kot njemu.

— **Strah sultana.** Turškega sultana prevzel je tak strah po zadnjem napadu na njegovo osebo, da je zaukazal, kakor poročajo nekateri listi, napraviti okolo svoje palače velik zid, ki bo obsegal 7 kilometrov.

— **Rusija.** Iz pokrajin ob Baltiškem morju. Policija je priobčila obširno poročilo o razmerah v pokrajinah ob Baltiškem morju. Nemire, ki imajo že anarhistični značaj, so povzročili socialni demokratje. Lehi, narod ob baltiškem morju, se pri svojih izgredih ne ozirajo na vero, mar jim ni človeško življenje in zasebno premoženje. Letos je gibanje posebno močno. V Rizi so poizkušali zažgati tovarno za patrone. Iz mest se je razširilo prekucijsko gibanje med livlanske in kurlandske kmete. Agitatorji so razdelili med kmete veliko orožja. V libavskem okrožju so kmetje opustošili 9 okrožnih uradov in zažgali 3 urade, ko so prej raztrgali vse spise in vrgli na cesto carjevo podobo.

— **Francoska proti Maroku.** Francoska vlada je naročila zaupno francoskim vojaškim in mornariškim poveljnictvom, naj imajo vse pripravljeno za mobilizacijo kolonialnih polkov in več bojnih ladij, ki jih nameravajo poslati proti Maročanom. Francija hoče napovedati vojsko.

— **Razmere v nemški Afriki.** V zadnjem času so se zopet uprli štirje rodovi krutemu nemškemu gospodstvu v Afriki. Nemci v onih krajih sila neumno gospodarijo. V jugovzhodni Afriki je sedaj 14.000 vojakov, nemških naseljenikov pa je nekaj nad 3000. Varstvo vsacega Nemca stane na leto 65.000 mark. Pristanišče Svakopmund ni vredno počenega groša, ker je polno peska. Sploh je vsa jugovzhodna Afrika peščena puščava, kjer stane kubični meter vode 40 mark. — Vstašev ni mogoče dolgo zasledovati, ker je kraj neznan in preobširen (dvakrat je večji kot celo nemško cesarstvo). Sedaj pa prihaja vest, da se mislijo upreti celo Kamerunci; ti pa lahko postavijo v boj 1000.000 mož; tem ne bo mogoče do živega, ker leži med obaljo in ozemljem vstašev pragozd, skozi katerega ne pride živ noben Evropejec. Šol Nemci v svojih kolonijah nimajo nobenih, brigado se le za svoje naselbine in črede, ki jim donajajo dobiček. Domačinom Nemci ne privoščijo nobenega posestva, vsa boljše zemljo imajo v rokah sami.

— **Kitajska organizuje svojo armado.** Kitajski generalni major Tiang in polkovnik Wei, ki sta te dni bivala na Dunaju, sta ondi izjavila, da bo Kitajska koncem tekočega leta imela na razpolago 400.000 regularnih čet in da ji bo mogoče v devetih letih hipoma postaviti na bojišče urejene vojske 1.200.000 mož. Na Kitajskem vpeljejo tudi splošno vojno dolžnost.

Rusko-japonski mir.

Prvo poročilo, ki je prineslo iz Portsmoutha vest o miru, dne 29. avgusta, se glasi:

Portsmouth, 29. avgusta. (Uradno.) V današnji seji mirovne konference se je doseglo v vseh vprašanih sporazumljenju in sklenilo izdelati mirovno listino „Associated Press“ poročila, da so Japonci dali vse koncesije.

Japonska je sprejela ruski ultimatum, ki temelji na tem, da Rusija noče plačati nobene vojne odškodnine, da v zadevi otoka Sahalina ne sprejme vseh japonskih predlogov, da ne izroči Japonski ruskih ladij, ki se nahajajo v kitajskih pristaniščih, in ne omejiti moči ruskega brodogradništva v Vzhodni Aziji.

Za mir so vplivale tudi velevlasti, da Japan po sklepu miru priznajo za velevlad in da ustanove v Tokio svoja poslaništva.

Sahalin se bo podelil pri petdeseti stopinji zemске širine, ki gre ravno skozi sredino Sahalina. Natančneje meje bo določila mirovna pogodba. Japonska ne dobi nič denarja, pač pa dobi povrnjene vse resnične stroške, ki jih je imela z ruskimi vjetniki.

Mirovni pogoji so tile: 1. Koreja je popolnoma pod japonsko nadoblastjo. 2. Glede Mandžurije se je sklenilo, da jo zapuste ruski in japonski vojaki. 3. Port Artur, Daljni, Kvantun dobe Japonci. 4. Po pretoku 18 mesecev preide Mandžurija v kitajsko upravo. 5. Japonska prevzame v Port Arturu in Daljnem, ne da bi zato odškodovala Rusijo, vse mornariške in vojaške naprave. 6. Japonska dobi pravico ribarjenja ob sibirski obali. 7. Rusija plača dejanske stroške za preskrbo ruskib vjetnikov. (Zato bo plačala vsoto 50 do 60 milijonov rubljev).

Tako je končana vojska, ki je skoro celih devetnajst mesecev divjala na Daljnem Vzhodu, oslabilo rusko velemoč in uvrstila Japonsko med prve vlasti v Aziji. Nešteto človeških življenj je ta vojska pahnila v smrt, povzročila nezno gorje, v zgodovini človeštva pa je velikega pomena: povzdignila mongolsko pleme, katero ima sedaj v vzhodni Aziji prvo besedo in osvobodila rusko ljudstvo jarmasamodržtva.

Japonska je pokazala, kaj premore maloštevilno ljudstvo, ki živi v urejenih razmerah, in vé, zakaj gre v boj.

Raznoterosti.

— **Deset milijonov v zlatu** je razpisala braziljska zbornica za onega, ki iznajde gotovo zdravilo proti jetiki in raku.

— **Strah pred tatovi.** V Erfurtu se je zgodila sledeča resnična zgodbica. Neka vdova je imela 9000 mark denarja. A živela je v vednem strahu, da ji ne ukradejo tatovi denarja. In sklenila je prenočevati na prostem z denarjem češ, nihče ne bo slutil denarja pri revji, ki je prisiljena prenočevati pod milim nebom. Ko je s svojo hčerko spala na prostem in se zjutraj prebudila, ni bilo več denarja. Došla policija ni zasledila prebrisanib tator. Vdova s svojo hčerko zopet spi v svojem stanovanju!

— **Kuga v Indiji.** Londonsko ravnateljstvo za splošno zdravje poroča, da ponehuje kuga v Indiji. Od meseca januarja do junija je umrlo v Indiji za kugo 900.000 oseb. V Madrasu in okolici je umrlo od 20. januarja do 16. februarja na kugi 1623, od 12. maja do 8. junija pa le 69. V Bengaliji je umrlo od 20. januarja do 16. februarja 17.531, od 17. marca do 13. aprila 31.159 in od aprila do junija le 936 oseb. Tudi v drugih pokrajinah se je zmanjšalo število za kugo obolelih in umrlih oseb.

Loterijske številke.

Gradec, 26. avgusta 1905:	85, 83, 56, 64, 24.
Dunaj, " " " "	15, 66, 41, 39, 73.

Zahvala.

Ker se mi je ob smrti moje drage, nepozabne soproge

Jožefe Šušterič

izreklo od toliko strani sočutje in tolažba, se črtim dolžnega tem potom se zahvaliti vsem sosedom, znancem in prijateljem za izraze sožalja. Posebno se zahvaljujem prečastiti teharski duhovščini in čast. g. Medvedu, župniku v Laporji za spremstvo na zadnji poti; slav. učiteljstvu za mnogobrojno udeležitev, in vsem darovalcem krasnih vencev, istotako vsem mnogoštevilnim prijateljem in znancem, ki so spremili drago mi pokojnico k zadnjemu počitku.

Priporočam jo v blag spomin in molitev.

(426) 1 **Jožef Šušterič.**

Dne 26. t. m. prominul je gospod

Ivan Časl

posestnik v Ksaveriju

ki je bil skozi 37 let neprestano občinski svetovalec ozir. odbornik. Priporočamo ga v blag spomin!

Županstvo Bočna, dne 29. avg. 1905.

(428) 1 **Župan: Ivan Zagožen.**

Hiša s pekarijo

v trgu Rogatec pri Slatini, 8 minut od kolodvora, s 3 sobami, kuhinjo, kletjo, vrtom, hlevom je takoj **naprodaj**; da se tudi **v najem**. Za peka pa tudi za penzionista prav primerna. (415) 3-3

Pojasnila daje **J. Kraus, Rogatec.**

Kupujte narodni kolek!

K. št. 3713.

(430) 1

Naznanilo.

Dne 2. septembra t. l. popoldan od 3. do 8. ure vrši se v Gaberji v gostilni „Hüttenmann“ prosto-voljna dražba v zapuščino Franc Lassmann-a spadajočih 22 polovnjakov dobrega vina.

Kupci se vabijo.

Občinski urad okolica Celje.

dne 23. avgusta 1905.

Župan.

Iščejo se za večja mesta

ZASTOPNIKI

za prodajo vina od pridelnika. Pri dobrem uspehu dobijo tudi poštno stroške. Ponudbe „glavno poštal predal 271 Trst.“ (434) 5-1

Nadmlinar in trije pridni mlinarji

se sprejmejo v mehanični mlin. Plačilo po dogovoru, ponudbe naj se pošiljajo na

Jakoba Trauna

mlin na Glincah, pošta Vič pri Ljubljani. (433) 1

V pošgarsko službo

se sprejme takoj pri **Ivanu Jakša, Loka** pri **Zidanem mostu** neoženjen, pošten in trezen **konjski hlapec** vajen tudi poljskega dela. — Mesečna plača kron **24** —, uniforma in navadna družinska oskrb. (436) 2-1

Dr. JANKO SERNEC

praktični zdravnik (435) 1

v **CELJU** o Narodni dom

odpotuje za štiri tedne.

Razpis stavbe.

Okraja Celje in Šmarje pri Jelšah od-
sta potom ponudbe napravo novega mejnega
mosta ob okrajni cesti I. razreda Celje-Rogatec
km 14'393 na Grobelnem.

Gradnja: postranski zidi, železne traverze,
hrastove mostnice, železne ograje z zidanimi
parapeti.

Proračun stroškov 6.869 kron 56 vin.
Načrt, proračun in stavbeni pogoji se zamorejo
vpogledati vsaki dan razun nedelj ob uradnih
urah v pisarni okrajnega zastopa v Celju in
v Šmarju pri Jelšah.

Pismene, zapečatenе ponudbe z nadpisom
„Ponudba“ se imajo s priloženo 10%
varščino od stavbene vsote oddati, ali pa po
pošti poslati najkasneje

do torka 5. septembra t. l.

do 6. ure zvečer gospodu načelniku okrajnega
zastopa v Šmarju pri Jelšah ali pa podpisanemu
c. kr. vladnemu komisarju.

Za okrajni zastop Celje

dne 22. avgusta 1905.

C. kr. vlad. komisar: **Ernst pl. Lehmann**

Za okrajni zastop Šmarje p. Jelšah

dne 22. avgusta 1905.

Načelnik: **dr. Jos. Georg.**

(414) 3-3

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri
brizgalnicah najnovejšega zistema in prenosom
ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta
1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-
mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih
potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) — 42

podružnica **R. A. Smekal.**

Posestvo

v prijaznem kraju, obstoječe iz lepo zidane
više, zidanega, z opeko kritega gospodarskega
polopja, kozolca, mlina in žage, zraven mla-
tini, slamorezni in sadni stroj na vodno moč,
se v najboljšem stanju, se iz proste roke
takoj proda po jako nizki ceni in
ugodnimi pogoji. — Natančnejša pojasnila daje

Franč Poduvratnik

gostilničar in posestnik v Lepinjski obč. Mozirje.

(416) 3-3

Pristna

istrijska vina

kakor vina iz otoka Vis (Lissa)

priporeča po najnižjih cenah (18 do
24 kr.) od 56 litrov naprej franco
= postaja Pulj proti povzetju. =

Egidij Vio, trgovec
z vinom v Pulji (Astrija).

(361) 11-7

Koncipijenta

išče

notar **BAŠ v Celju.**

(432) 3-1

Sprejemem solicitorja

ali izurjenega

(431) 2-1

stenografa

na pismeno ponudbo.

Dr. J. Kolšek odvetnik, Laški trg.

Licitacija vina.

Podpisano oskrbništvo proda prostovoljno dne
6. septembra t. l. ob 8. uri zjutraj okoli

500 hl vina, lastnega pridelka.

Prodajalo se bode lansko kakor tudi starejše vino
in sicer namizno in fino vino po raznih cenah.

Prodajni pogoji se zvedo pri oskrbništvu.

Vlak vozi: Iz Gradca ob 1. uri opoldne, ali ob
1. uri 20 minut ponoči; prihod v Brežice via
Zidanmost ob 6. uri 8 min. zvečer ali ob 6 uri 15 min.
zjutraj. — Iz Ljubljane ob 2. uri 57 min. popoldne
ali ob 11. uri 50 min. ponoči.

(424) 3-2

Graščina dr. Ignaca grofa Attems v Brežicah.

Najugodnejši pogoji

za zavarovanje.

Edina

zavarovalna družba

ki ima
slovenskega

Prva češka splošna delniška
družba za zavarovanje na življenje

popolnoma vplačana delniška glavnica K 2.000.000.

glavnega
zastopnika v Trstu

zavaruje na življenje in na do-
hodke — na vse načine

po zelo nizkih postavkih.

Natančnejša pojasnila daje

glavno zastopstvo za slovenske dežele v Trstu

ulica Torre Bianca št. 21 I. nadstropje

in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in večjih krajih.

Original
SINGER

Man besichte
die Fabrikmarke.

Nähmaschinen

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove,
birno itd. 50

Singerjevi šivalni stroji

za domačo porabo in obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje
tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah
odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica šte. 8.

(152) — 44

Trgovina s papirjem, pisalnim
in risalnimi potrebščinami
prodaja e. kr. šolskih knjig in igralnih kart

ZVEZDA TRGOVINA

prej D. HRIBAR

Rotovška ulica 2 **CELJE** Rotovška ulica 2
priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, doku-
mentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

Novosti:

Studenčni kataster, dnevnik
občinskega zaklada, dnevnik
ubožnega zaklada } za občine
Dopisnice za naznanila izostanka vojaških
prememb

Izpisek iz zemljiške knjige } za odvetnike
a) posestni list } in notarje
b) bremski list

Dopisnice, pošne spremnice,
nakaznice, zalepke, spremnice
s povzetjem, menice, čeki
in pošne položnice za e. kr.
pošne hranilnice } veljavno samo
za naučne
namene
Razdelitev učne tvarine, spisal K. Marschitz

Časovni predmeti:

Umetalni ogenj za veselice itd.

Lampijoni v raznih barvah in oblikah

Papirnati krožniki okrogli in štirioglati

Papirnate servijete

Karte za tombolo

Koriandoli (Confetti)

Serpentinen (traki iz papirja) v raznih
barvah

svinčniki kamenčki
peresa tablice
peresniki gobice
radirke črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih čr-
tane, z eno ali dvema
kolonom, v papir,
platno, gradl, ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljstvo,
župnijske urade, okrajne zastope, užitniške zastope,
hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Papirnate vreče vseh velikosti po originalnih to-
varniških cenah.

Štambilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času

Svileni papir v vseh barvah.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cvetličami
od najpreprosteje do najfinejše iz-
peljave.

Molitveniki za birmo, vez v raznih barvah.

Albumi za slike, dopisnice in poezije.

Pisameni papir v kasetah in mapah.

Zavitki za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potreb-
ščine so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznано dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

— SVOJI K SVOJIM! —

Rafael Salmič Celje „Narodni dom“

Prva spodnještajerska narodna tr-
govina z urami, zlatnino, srebr-
nino in optičnimi predmeti

priporoča

(20) — 24

svojo bogato in izborna zalogo vsega v to stroko spa-
dajočega blaga po najnižjih konkurenčnih cenah.

Za vsako prodano uro jamčim 2 leti, kakor tudi za vso zlatnino in sre-
brnino, ki je puncirana po e. kr. kontrolnem uradu.

Prezvamem vsa dela, popravila itd., katera izvršujem najvestneje točno in ceno.

Ilustrovane cenike razpošiljam brezplačno in poštnine prosto.

Gg. zdravniki pozor!

Aprobirane maxim. min. termometre 1^a vrste
prodajam po tovarniških cenah.

Zvezna tiskarna

ima in tiska v več barvah izdelane krasne diplome. — Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pisnene papirje,
cenike, etikete, bolete, časopise, knjige, brošurice, cirkularje, reklamne liste, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne
listke, razglednice, hranilne in zadržne knjižice, napise za slavoloke ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari.

Veleč. duhovščini, slav. učiteljstvu, župnijskim in občinskim uradom, krajnim šolskim svetom, posojilnicam ter p. n. ob-
činstvu se priporoča za vezavo vsakovrstnih knjig v priznано trepni izdeljavi. Za posojilnice, hranilnice in druge zavode
se izdelujejo hranilne knjižice vezane v celo ali pol platno z zlatim ali črnim tiskom po zelo nizkih cenah. Vzorci na
razpolago. — Istotako se vežejo zapisniki za urade, posojilnice itd. najtrepneje v usnje in gradl ter se lahko odpirajo.
Postrežba točna. — Za mnogobrojna naročila se priporoča

Zvezna knjigoveznica.

Zdravstveni hlačniki

„Patent Mach“ * se dobivajo à
40, 65, 80, 120, 135, svileni 150, 180, za dečke 25, 35, 50, 60, svileni 90
v naslednjih prodajalnah:

Braslovče, Peperko Tom.
Celje, Puttan N.
Dobrna, Strasser Paul.
Gotovlje, Maigaj Fr.
Gornji grad, J. Božič.
Hrastnik, Bauerheim P.
Loka, Jakša Ivan
Mozirje, Žuža Fr. (380) 44-4

Nova cerkev, Artič Mih.
Polzela, Cizel Josip
Rebica, Konzumno društvo.
Zibika, Založnik J.
Št. Jurij ob j. ž., Kavčič M.
Št. Jurij ob T., Rizman M.
Št. Peter, Korun Fr.
Šmarje, Štopica Fr.

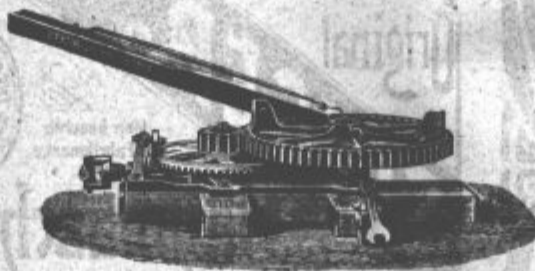
Šmarje, Lischnik Jan.
Teharje, Wengust Fr.
Trnovlje, Fazarine A.
Vransko, Schwentner K.
Vojnik, Zottl Frau.
Žusum, Gajšek Flor.

Prodajalne v drugih krajih daje e. kr. izkl. pr. tovar. za hlačnike Fr. Mach, Brno.

PRIPOROČA
ZVEZNA TISKARNA
VIZITNICE

Posebni ceniki strojev zastonj!

Vsakovrstne najboljše poljedelske stroje,
posebno pa

mlatilnice

za ročno rabo in na vitelj (gepelj) ter čistilnice
priporoča

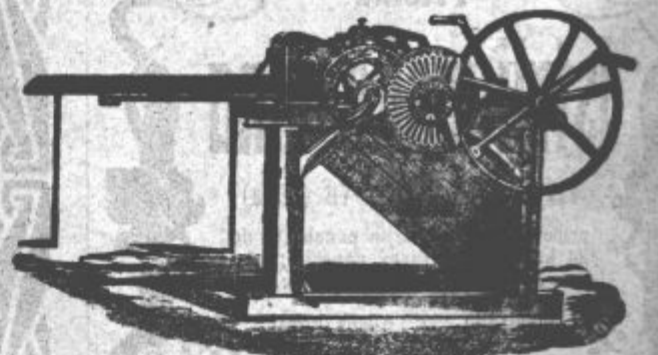
Trgovina z železnino „MERRUR“ P. MAJDIČ, Celje.

Zaloga

omar za led, strojev za
izdelovanje sladoleda, su-
rovega masla in prešic
za pripravljanje malino-
vega soka.

Vrtni stoli in železno pohištvo.

Traverze in cement!

NOVO! Dunajska splošna vzajemna družba za zavarovanje pogrebnih stroškov NOVO!

zavaruje vsote po **50, 100, 200, 250, 300, 400 K**, ki se izplačajo v slučaju zavaršćine smrti **v teku 24 ur** donašateljju polćne knjizice. — Mesećne premije so jako nizke. — Natanćna pojasnila daje zastopnik za Celje in okolice

(342)

ALOJZIJ TERĆEK, Breg pri Celju štev. 8.

10-8

(429) 3-1

Advokat

dr. Franc Ksav. Poćek

— naznanja vljudno, da je otvoril svojo —

pisarno v Ljubljani

na Starem trgu št. 30, II. nadstropje (v hiši gospe Marije pl. Plantz, tik postajališća elektrićne cestne železnice na Sv. Jakoba trgu).

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoća v izdelovanje

vsakovrstnih pušk

za lovce in strelce po najnovějših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih toćno in dobro izvršuje. — Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje (255) zastonj in poštne prosto. 50 15

Žužnoštajerska hranilnica v Celju

— naznanja, da je znižala obrestno mero od 1. prosinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

štiri in trićetrt odstotke.

Za občinska in korporacijska posojila v okrajih Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vranksko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za hranilne vloge ostane kot je bila dosedaj **4%**.

(14) 35

Suhe gobe, mališno šćupo, orehe laneno seme, oves, pšenico, jećmen, rž, krompir, fižol, lećo, proso, kumin, seme od sonćnic, kamelice, konoplje, deteljno seme, sploh vse deželne pridelke kupuje (42) 50-30

Ant. Kolenc, trgovec v Celju

Narodni dom.

Slavnemu občinstvu pa priporoća svoje bogato zalogo vedno svežega šćecerijskega blaga na debelo in drobno, kakor tudi pristno domaće vino v sodih od 56 ltr. naprej vse po najnižji ceni.

Svoji k svojim!

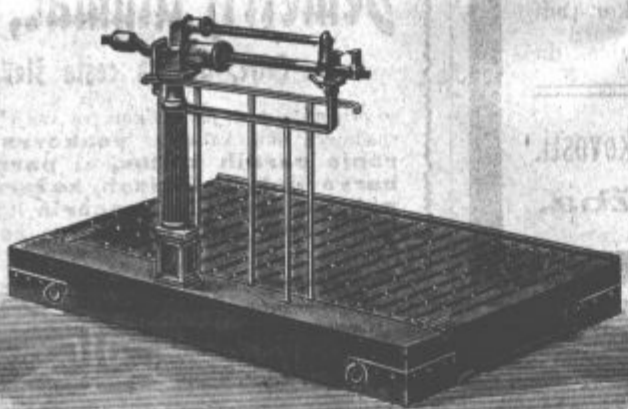
Dobro ohranjene

šćecerijske šćalaze

— kupi —

(427) 2-1

Anton Kolenc v Celju.

Različne tehtnice.

Izdelujem nove ter popravljam tudi stare, bodisi decimalke, premostne ali sploh vsake vrste tehtnic.

Šćedilna ognjišća,

izršila. — Šćedilna ognjišća imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

Vsakovrstne vodovode,

bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri, odkoder se voda lahko poljubno napelje bodisi v

kuhinje, pralnice, dvorišća, hleve ali vrtove.

Prevzamem popolno napravo kopališć,

najsibodo gorke, mrzla ali parna kopališća, bodisi za zasebnike, zavode, občine itd. — Izvršujem vsa konstrukcijska dela, kakor

mostiće, železne cvetljićnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

Vsakovrstne železne ograje

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in zasebne hiše itd. — Železna vrata za prodajalne in skladišća ali pokopališća. — Popolnoma železna napeljava strelovodov itd.

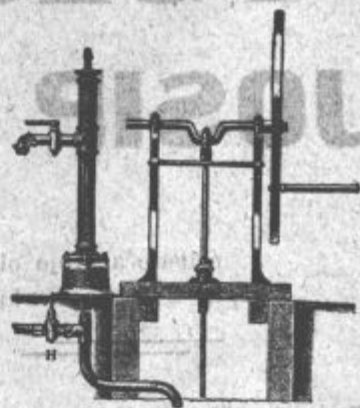
Sploh izvršujem vsa stāvbinska in umetnišća v mojo stroko lispadajoća dela po tovarniških cenah.

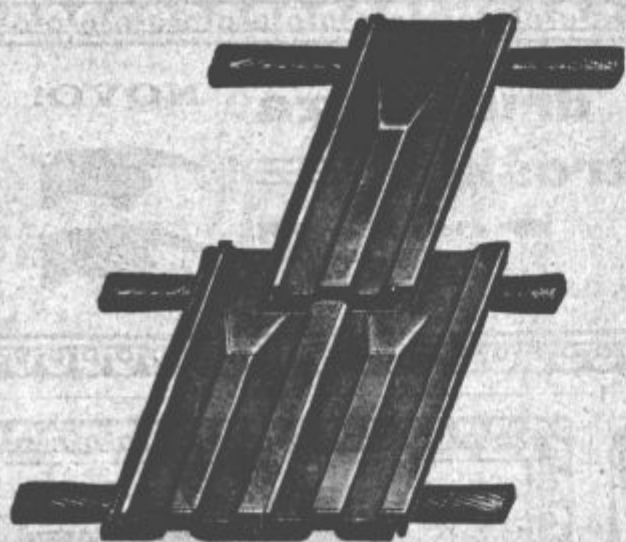
Priporoćam se za obilno naroćbo.

(154) 40-20

IVAN REBEK, stavbeni in umetni ključalničar

Poljska ulica št. 14. ♦ **CELJE** ♦ Poljska ulica št. 14.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke „Koroški model“

(222) 20-17

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ♦ Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in J. Marzola.

☛ Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. ☛

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. ☛ Takojšnja in najzanesljivejša postrežba. ☛ Sprejmejo se zastopniki.

BOLESTNOM ZDRAVLJE, SLABOMU JAKOST.

Pozor! Čitaj!
Bolnemu zdravje!

(389) 20-5

Pozor! Čitaj!
Slabemu moč!

Pakraške kapljice in slavonska zel, to sta danes dve najpriljubljenejši ljudski zdravili med narodom, ker ta dva leka delujeta gotovo in z najboljšim uspehom ter sta si odprla pot na vse strani sveta.

Pakraške kapljice: Delujejo izvrstno pri vseh želodčnih in črevesnih boleznih ter odstranjuje krče, boleti iz želodca, vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, zganjajo male in velike gliste, odstranjajo mrzlico in vse druge bolezni, ki vsled mrzlice nastajo. Zdravijo vse boleti na jetrih in vranici. Najboljše sredstvo proti boleti maternice in madron: zato ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naj vsakdo naroči in naslovi: **Peter Jurišić, lekarnar v Pakracu št. 105, Slavonija.** Denar se pošilja naprej ali s poštnim povzajem.

Cena je sledeča (franko na vsako pošto): 12 stekleničic (1 ducati) 5 K, 24 stekleničic (2 ducata) 8 K, 60 v, 36 stekleničic (3 ducati) 12 K 40 v, 48 stekleničic (4 ducati) 16 K, 60 stekleničic (5 ducatov) 18 K. Manj od 12 stekleničic se ne razpošilja.

Slavonska zel: Se rabi z vprav sijajnim in najboljšim uspehom proti sušici, proti zastarelemu kašlju, bolečinam v prsih, zamolklosti, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, proti bodenju, kataru in odstranjuje goste slinice ter deluje izvrstno pri vseh, tudi najstarejših prsnihih in pljučnih bolečinah.

Cena je sledeča, (franko na vsako pošto): 2 originalni steklenici 3 K 40 v; 4 originalne steklenice 5 K 80 v; 6 originalnih steklenic 8 K 20 v. Manj od dveh steklenic se ne razpošilja. Prosim, da se naročuje naravnost od mene pod naslovom:

P. JURIŠIĆ, lekarnar v Pakracu št. 105, Slavonija.

(400) 3-3

Iščem dobro trgovino v najem

do 1. oktobra.

Naslov pove upravništvo „Domovina“.

Pri profesorju v Mariboru dobita za (388) 5-4 prihodnjo šolsko leto

1-2 dijaka

stanovanje in hrano.

Naslov **A. B.** poste restante Maribor

Zavitke priporoča „Zvezna tiskarna“.

Priporočilo!

(321) 10-10

MARTIN KOLŠEK

črevljarski mojster

CELJE, Graška cesta št. 22 (v hiši g. A. Kolenca)

priporoča p. n. občinstvu svojo, po najmodernejšem načinu urejeno

črevljarsko delavnico

kjer izvršuje vsa najfinejša kakor tudi priprosta dela, okušno in lično ter po znižanih cenah. Prevzame tudi vsa popravila in jamči za vsa dela kakor tudi za kakovost blaga. Zagotavlja vse svoje cenjene naročnike in odjemalce, da jih bode postregel kakor dosedaj tudi vnaprej točno in solidno.

Naprodaj je zgotovljena obutev raznih velikosti in najboljše kakovosti.

Nizke cene.

Reelna postrežba.

Zacinjene in popravila vsake vrste točno in ceno.

Kotli za pranje in kuhanje žganja

vseh vrst v skladišču.

Demetrij Glumac, kotlar
Celje, Graška cesta št. 28

se priporoča p. n. naročnikom za vsa v njegovo stroko spadajoča dela kakor za vsakovrstno montiranje parnih kotlov, za parne stroje v barvarijah, belilnicah, kožarnah, tovarnah za sveče in magarin itd. paro- in vodovode v bakru in železu.

(238) 50-33

POZOR!

(425) 4-1

POZOR!

JOSIP LAMPRET & ŠOŠTANJ

mizarska delavnica s stroji

priporoča svojo obširno zalogo popolnoma izgotovljenih **OKEN**, v velikosti od 1'50, 1'60, 1'70, 1'80, 1'90 in 2 m po konkurenčnih cenah. **VRATA** istotako izgotovljena v velikosti od 2, 2'20, 2'30, 2'40 m.

Y zalogi je zgotovljeno pohištvo.

Zagotavlja solidno in točno postrežbo.

Načrte za okna in vrata pošilja na ogled.